

waterschapsbedrijf
 limburg

water. samen halen we er meer uit

Financieel Jaarverslag 2021

Maria Theresialaan 99
Postbus 1315
6040 KH ROERMOND

T +31 (0)88 842 00 00
E info@wbl.nl
I wbl.nl

Inhoudsopgave

JAARVERSLAG	5
1 INLEIDING	7
1.1 Planning en Controlcyclus	7
1.2 Jaarverslag / jaarrekening 2021	7
2 DE PROGRAMMAVERANTWOORDING	9
2.1 Bestuursopdracht "Toekomstvisie waterzuiveren en waterketen	9
2.1.1 Strategische thema's: wat hebben we bereikt?	9
Kritische succesfactoren (KSF's): wat hebben we bereikt?	11
2.1.2 Zuiveren: Wat heeft het gekost?	12
3 DE PARAGRAFEN	15
3.1 Ontwikkelingen in het vorig begrotingsjaar	15
3.2 Onttrekkingen aan overige bestemmingsreserves en voorzieningen	16
3.3 Waterschapsbelastingen	16
3.4 Weerstandvermogen	17
3.5 Incidentele baten en lasten	22
3.6 Bedrijfsvoering	23
3.7 Verbonden partijen	23
3.8 Financiering	23
3.8.1 Financieringsstatuut	24
3.8.2 Algemene externe ontwikkelingen	24
3.8.3 De ontwikkeling in de financierings-, beleggings- en vermogensbehoefte	25
3.8.4 De ontwikkeling van de renterisiconorm en de kasgeldlimiet	25
3.8.5 Relatie rentevisie en liquiditeitenbeheer	26
3.8.6 Schatkistbankieren	27
3.8.7 De waterschapfinanciering	27
3.9 EMU-saldo	27
JAARREKENING	29
4 DE EXPLOITATIEREKENING NAAR PROGRAMMA'S	31
5 DE EXPLOITATIEREKENING NAAR KOSTEN- EN OPBRENGSTDRAGERS	33
5.1 Kosten van de stafeenheden naar BBP-opzet	33
5.2 Lasten na doorberekening van de kosten van overhead	33
5.3 Baten na doorberekening van de kosten van overhead	34
6 DE EXPLOITATIEREKENING NAAR KOSTEN- EN OPBRENGSTSOORTEN	35
6.1 Exploitatieresultaat 2021	36
6.2 Lasten naar soort	38
6.3 Baten naar soort	41
6.4 Onzekerheden in de baten en lasten	42
7 BALANS EN TOELICHTING	43
7.1 Balans per 31 december 2021	43
7.2 Toelichting Balans	44
7.2.1 Vaste activa	44

7.2.2	Vlottende activa	48
7.2.3	Eigen vermogen	49
7.2.4	Voorzieningen	51
7.2.5	Vaste schulden met een looptijd van 1 jaar of langer	51
7.2.6	Kortlopende schulden	52
7.2.7	Overlopende passiva	53
7.2.8	Niet uit de balans blijvende verplichtingen	53
7.2.9	Gebeurtenissen na balansdatum	54
7.2.10	Investeringsverplichtingen	54
7.3	Waarderingsgrondslagen	54
7.4	Wet Normering Topinkomens	56
8	CONTROLEVERKLARING	59
9	BIJLAGEN	65
9.1	Bijlage 1: Staat van vaste activa	67
9.2	Bijlage 2: Staat van eigen kapitaal, reserve en voorzieningen	68
9.3	Bijlage 3: Staat van geldleningen	69

SharePoint nr. WBL-539693553-684

**waterschapsbedrijf
limburg**

water. samen halen we er meer uit

JAARVERSLAG

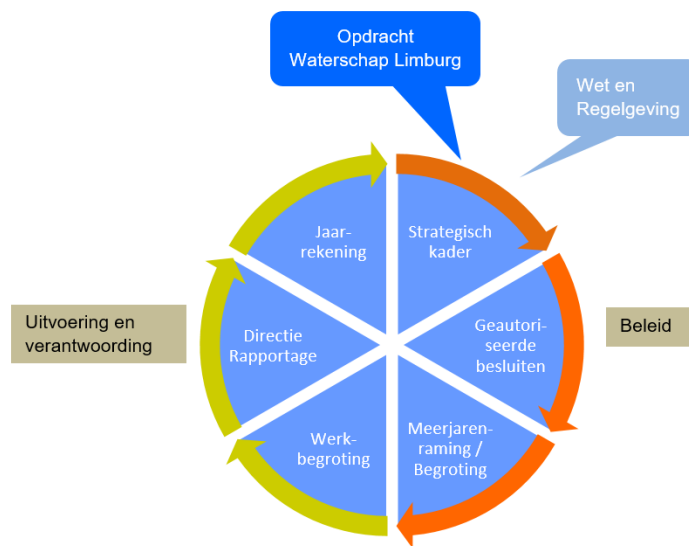

1 Inleiding

Het Waterschapsbedrijf Limburg (WBL) is een Openbaar Lichaam dat per 2004 is opgericht als een Gemeenschappelijke Regeling van twee Limburgse waterschappen. Door de fusie van deze twee waterschappen per 2017 tot Waterschap Limburg (WL), is het Waterschap Limburg per 2017 de enige moederorganisatie.

1.1 PLANNING EN CONTROLCYCLUS

De 'bestuurlijke planning & control cyclus 2021' ziet er als volgt uit

1.2 JAARVERSLAG / JAARREKENING 2021

Jaarverslag

Het jaarverslag begint met een financiële verantwoording van de uitvoering van het programmaplan bestaande uit de netto kosten per programma. Verder wordt in de programmaverantwoording ingegaan op twee vragen:

1. Wat hebben we gedaan en bereikt?

In dit onderdeel wordt verantwoording afgelegd over wat we gedaan hebben om onze doelen te bereiken en de wijze waarop in het verslagjaar de gestelde doelen zijn gerealiseerd. Voor zover kwantificeerbaar wordt een en ander door middel van kengetallen nader toegelicht.

2. Wat heeft het gekost?

In dit onderdeel wordt de financiële realisatie in het verslagjaar gecompriëerd weergegeven en wordt de afwijking ten opzichte van de gewijzigde begroting gepresenteerd.

Daarnaast zijn in het jaarverslag de overige verplichte paragrafen volgens de Bepalingen Beleidsvoorbereiding en Verantwoording Waterschappen (BBVV) opgenomen. Hierin wordt ingegaan op de ontwikkelingen gedurende het verslagjaar, de incidentele kosten en opbrengsten en de onttrekkingen aan de overige bestemmingsreserves en voorzieningen.

Ook wordt aandacht besteed aan het weerstandsvermogen en de financiering op WBL-niveau.

Verder worden de (eventuele) verbonden partijen toegelicht en komt de bedrijfsvoering aan de orde. Tot slot wordt het EMU-saldo nog in beeld gebracht en aandacht besteed aan de topinkomens zoals voorgeschreven in de Wet Normering Topfunctionarissen publieke en semipubliek sector (WNT).

Gevolgen COVID-19 (Corona) voor de Jaarrekening

Ook in 2021 is de samenleving weer geconfronteerd met de COVID-19 (Corona) pandemie. De daarmee samenhangende effecten hebben in 2021 niet geleid tot directe problemen in onze bedrijfsvoering. Bij enkele investerings- en innovatieve projecten heeft deze pandemie wel geleid tot vertraging, bijvoorbeeld bij de realisatie van de KRW-projecten van Panheel en Stein.

Hoogwatercrisis

In 2021 is Limburg geconfronteerd met de Hoogwatercrisis. Verder in dit jaarverslag zullen de effecten voor WBL nader toegelicht worden.

Jaarrekening

Ingevolge artikel 103, lid 1, van de Waterschapswet (en artikel 50g lid 6 van de Wet Gemeenschappelijke Regelingen) legt het Dagelijks Bestuur van het Waterschapsbedrijf Limburg ieder jaar verantwoording af over het gevoerde financiële beheer, onder overlegging van de jaarrekening en het jaarverslag.

De jaarrekening vormt de basis voor de controleverklaring en is door de accountant onderzocht op getrouwheid en rechtmatigheid. De jaarrekening betreft het cijfermatige deel van de programmarekening en is opgesteld in overeenstemming met de landelijke beleid- en beheerproducten (BBP) structuur. De BBP-opzet bestaat onder meer uit een systematiek van doorberekening van overheadkosten. Ook maken de controleverklaring en het voorstel tot vaststelling van de jaarrekening deel uit van de jaarrekening.

Verder omvat de jaarrekening de balans per 31 december 2021 en wordt ingegaan op de financiële realisatie van het programma. De belangrijkste beleidsmatige aspecten zijn opgenomen in het jaarverslag terwijl de presentatie op de financiële aspecten een plek krijgt in de jaarrekening.

Tot slot wordt nog ingegaan op de kostendrager (lees taak), de kosten en opbrengsten en wordt bij laatstgenoemd onderdeel een korte analyse gegeven van de gewijzigde begroting 2021 versus realisatie.

2 De programmaverantwoording

Op grond van de “Gemeenschappelijk Regeling WBL” is WBL door het Waterschap Limburg belast met de uitvoering van de zuiveringstaak (vallend onder programma Zuiveren en waterketen van Waterschap Limburg). De zuiveringstaak omvat de bouw, de exploitatie, het onderhoud en het beheer van alle zuivering technische werken met toebehoren. Het WBL kent daarom één programma zuiveren en één kostendrager zuiveringsbeheer.

2.1 BESTUURSOPDRACHT “TOEKOMSTVISIE WATERZUIVEREN EN WATERKETEN

De bestuursopdracht “Toekomstvisie waterzuiveren en waterketen 2030” van het Algemeen Bestuur van Waterschap Limburg passend bij onze missie, visie en ambitie vormt het uitgangspunt van onze strategische thema’s en doelen.

De strategische thema’s zijn:

- Schoon en ecologisch gezond water;
- Vergroten duurzaamheid;
- Vergroten maatschappelijke waarde.

Om de gestelde doelen te behalen zijn kritische succesfactoren gedefinieerd.

2.1.1 Strategische thema’s: wat hebben we bereikt?

Schoon en ecologisch gezond water

Schoon en ecologisch gezond water betekent focus op de kwaliteitsdoelstelling van de Europese Kaderrichtlijn Water (KRW). We geven uitvoering aan het Limburgse effluentbeleid (fosfaat- en stikstofverwijdering) en aanvullende normen. We richten ons op nieuwe stoffen (microverontreinigingen met een prioriteit voor medicijnresten) en we passen het gedachtegoed toe van normgericht naar effectgericht (denk aan redeneerlijn afnameafspraken). Ook zoeken we naar andere toepassingen voor ons effluent en hebben meer grip op ons influent (indirecte lozingen) door bronaanpak. Verder ontwikkelen en gebruiken we nieuwe efficiëntere technieken en technologieën in het zuiveringsproces.

In 2027 willen we op al onze zuiveringen voldoen aan het Limburgse effluentbeleid. Daartoe hebben we in 2021 de renovatie, volgens het Verdygo-concept, van de rwzi’s Panheel en Stein afgerond. Dit heeft ertoe geleid dat we op dit moment op 11 van de 17 zuiveringen voldoen aan de norm van 2027. Voor de overige installaties zijn maatregelen gepland om tijdig aan de norm te voldoen. Ook zijn we samen met Waterschap Limburg gestart met de ontwikkeling van een redeneerlijn, die uitgaat van effectgericht in plaats van normgericht denken en handelen. Deze wordt de komende tijd verder doorontwikkeld. In 2021 voldeden 14 van de 17 zuiveringen aan de toen geldende norm. Drie zuiveringen voldeden niet aan de stikstofnorm als gevolg van externe verstoringen. Voor deze locaties was en is contact met het bevoegd gezag. Door het bevoegd gezag is het niet voldoen aan de stikstofnorm vooral nog als overschrijding en niet als overtreding aangemerkt. Op de zuivering Roermond heeft gedurende het hele jaar een pilotinstallatie voor een nieuwe zuiveringstechniek genaamd CoRe (Concentrate, Recover & Re-use) gedraaid. CoRe is een geavanceerde zuiveringstechnologie waarmee afvalwater direct kan worden gescheiden. Dit levert twee interessante producten op: zeer schoon water en een sterk geconcentreerd residu dat rijk is aan grondstoffen. De resultaten van de pilot waren eind 2021 nog niet bekend. In 2027 willen we op een aantal locaties tenminste 70% van de medicijnresten verwijderen. Op de zuivering Simpelveld is daartoe een pilot gestart om met behulp van

poederkooldosering een hogere effectiviteit te bereiken in het verwijderen van medicijnresten uit het afvalwater. De voorlopige resultaten zijn positief.

In 2027 willen we 100% voldoen aan de afnameafspraken. Voor het op een doelmatige wijze realiseren van de waterkwaliteitsdoelstellingen en de afnameverplichting hebben Waterschap Limburg en WBL gezamenlijk een redeneerlijn overstortlozingen ontwikkeld die uitgaat van effectgericht in plaats van normgericht denken en handelen. De hieruit voortvloeiende maatregelen worden voor eind 2027 uitgevoerd, gekoppeld aan de termijn voor het behalen van de waterkwaliteitsdoelen van de KRW.

In 2025 willen effluent anders toe gaan passen en water gaan leveren op maat. We onderzoeken of we het afvalwater van een grote waterverbruiker lokaal kunnen zuiveren en lokaal kunnen hergebruiken. In de loop van 2022 moet hier duidelijkheid over komen.

Vergroten duurzaamheid

Vergroten duurzaamheid betekent focus op het energie- en klimaatneutraal, circulair en sociaal duurzaam uitvoeren van onze taken en werkzaamheden, het alleen maar gebruiken van volledig hernieuwbare middelen, het volledig circulair werken en het creëren van zo veel mogelijk (financiële, ecologische en sociale) waarde.

WBL wil in 2025 tenminste zoveel energie uit hernieuwbare energiebronnen zelf opwekken als wordt verbruikt. Door de getroffen maatregelen is in 2021 naar schatting 43% van het totale energieverbruik duurzaam opgewekt. Het exacte cijfer is nu nog niet bekend. Door energiebesparingen bij vervangings- of renovatieprojecten en het uitvoeren van een aantal projecten voor duurzame energieopwekking zal dit percentage de komende jaren verder groeien. Het restant aan benodigde energie wordt duurzaam ingekocht.

In 2021 zijn de emissies van broeikasgassen voor WBL in kaart gebracht evenals de activiteiten, waarvan de uitstoot nog niet bekend was. Om emissiereductie van broeikasgassen te managen gaat WBL in 2022 de CO2-prestatieladder implementeren.

In 2050 willen we volledig circulair zijn. In een circulaire economie gebruiken we hernieuwbare, duurzame grondstoffen en worden producten, materialen en grondstoffen steeds weer zo hoogwaardig mogelijk hergebruikt. In een circulaire economie bestaat daardoor geen afval en worden negatieve emissies, zoals CO₂-emissie, zoveel mogelijk voorkomen. Hiermee zorgt de circulaire economie ervoor dat bij elke fase van een product of dienst waarde wordt toegevoegd, natuurlijke grondstoffenvoorraden worden behouden en negatieve milieueffecten worden voorkomen. Daartoe onderzoeken we onder andere de mogelijkheid om grondstoffen terug te winnen uit water en slib. Focus ligt daarbij op fosfaat, cellulose, Kaumera en stikstof. In 2021 namen we aan diverse onderzoeken deel met kennisinstututen en andere waterpartners. Eén van de onderzoeken met betrekking tot fosfaat vindt plaats op de rwzi Hoensbroek (Vivianiet terugwinning).

Om circulair te kunnen zijn, zijn we ook in 2021 gestart met een onderzoek om in de toekomst slibverwerking zo duurzaam mogelijk te laten plaatsvinden. Eind 2021 is bestuurlijk besloten om twee routes van slibverwerking nader uit te werken, namelijk duurzaam drogen plus granulaatafzet en onderzoek naar aandeelhouderschap met monoverbrander. Van het ontwaterde slib hebben wij circa tweederde verwerkt in onze droger. Het gedroogde slib (slibkorrels) wordt ingezet als brandstof en vulstof in de cementindustrie.

Sinds een paar jaar leveren we een belangrijke bijdrage aan het project SUPERLOCAL. Binnen het project doen we ervaring op met een gesloten waterkringloop. In 2021 is hierbij het helofytensysteem in gebruik genomen voor de behandeling van grijs water.

Om in 2023 te kunnen voldoen aan de landelijke doelstelling om volledig circulair uit te vragen en Duurzaam Opdrachtgeverschap Waterschappen in de bedrijfsprocessen te verankeren zijn we in 2021 begonnen met het analyseren van het inkoop- en het projectmanagementproces. In 2022 zullen voorstellen voor aanpassing van die processen worden gepresenteerd.

Met betrekking tot onderhoud van bedrijfsterreinen is in 2021 wederom het certificaat GOUD voor Barometer Duurzaam Terreinbeheer behaald. Hiermee laten we o.a. zien duurzaam in te kopen en beperkt bestrijdingsmiddelen te gebruiken op onze locaties. Zo dragen we ook bij aan het stabiliseren of vergroten van de biodiversiteit.

Vergroten maatschappelijke waarde

Vergroten van de maatschappelijke waarde betekent focus op het verwaarden van producten, diensten en kennis, zowel van binnen naar buiten als van buiten naar binnen. Dit doen we door actief verbinding te maken met de omgeving, kennispartner zijn vanuit innovatiekracht en door netwerkdenken en ketensamenwerking.

We willen in de toekomst jaarlijks de tevredenheid van onze samenwerkingspartners meten. Daartoe zijn we in 2021 gestart met het meten van de tevredenheid van gemeenten. Overeenkomstig de Toekomstvisie waterketen en waterzuiveren 2030 staat WBL positief tegenover samenwerking in de waterketen en hebben wij een operationele samenwerking met 29 van de 31 Limburgse gemeenten. WBL voert deze dienstverlening uit op basis van een gespecificeerde opdracht en factureert hiervoor een kostendekkende vergoeding. De gemeenten waardeerden de tevredenheid over WBL met een 7,9. Klantvriendelijkheid, proactief meedenken, informeren en nakomen van afspraken worden als sterke punten gezien. Voor Waterschap Limburg onderhouden we al enige jaren meetvoorzieningen. Tevens zijn wij met vijf andere waterschappen in gesprek over de gezamenlijke ontwikkeling van het Verdygo-concept. In de loop van 2022 verwachten we de samenwerking te concretiseren. Met een van deze waterschappen hebben we afgelopen jaar al daadwerkelijk modules ontwikkeld.

We willen succesvol zijn in innovatie. Daartoe hebben we in 2021 in Simpelveld een proeftuin geopend waar we innovatieve ideeën kunnen ontwikkelen. Dit doen we in samenwerking met bedrijven en onderwijsinstellingen.

Omdat we in de toekomst een duurzame bedrijfsvoering willen voeren en niet alleen keuzes willen maken op basis van kosten zijn we gestart met de ontwikkeling van een value-case methodiek, waarin we o.a. ook duurzaamheid en kwaliteit waarderen. Deze methodiek zal naar verwachting eind 2022 toegepast kunnen gaan worden.

Kritische succesfactoren (KSF's): wat hebben we bereikt?

Kritische succesfactoren

KSF's zijn noodzakelijk om de strategische doelen te realiseren, ondanks dat ze geen concrete bijdrage leveren aan het bereiken van deze doelen.

Zo zijn onze technische assets essentieel om water te blijven zuiveren. Een op risico gebaseerd goed ingericht asset managementsysteem is noodzakelijk om de gewenste functionaliteit te kunnen behalen en te blijven behalen. In 2021 zijn we een meerjarig project gestart om onze asset management processen volgens ISO55000 in te richten en onze assets zelf te laten voldoen aan de gewenste eisen.

We willen van reactief handelen naar voorspellend sturen. Daarvoor is data essentieel. Met een externe partner hebben we in 2021 een visie op data ontwikkeld. In 2022 zullen we een stappenplan opstellen om deze visie te realiseren. Samen met externe partners ontwikkelen we big data modellen om voorspellend te kunnen sturen in onze processen.

Open staan voor nieuwe werkwijze en technieken is essentieel voor het bereiken van onze ambitie. Het afgelopen jaar hebben we gewerkt aan het verder ontwikkelen van ons innovatieproces en onze innovatiecultuur. Het openen van de eerder genoemde proeftuin in Simpelveld is een stimulator in het verder groeien op innovatief gebied.

In 2021 hebben we een hernieuwde start gemaakt met het opzetten van onze strategisch personeelsplanning. Deze is de basis voor de onderbouwing en de sturing van de duurzame inzetbaarheid van personeel en de nieuw benodigde competenties.

2.1.2 Zuiveren: Wat heeft het gekost?

Exploitatie

(Bedragen x € 1.000)	Realisatie 2021	Begroting na wijziging 2021	Begroting 2021	Realisatie 2020
Kosten	88.158	85.325	83.045	79.858
Eigen baten WBL	10.001	8.794	6.514	6.175
Netto kosten	78.157	76.531	76.531	73.683
Bijdrage Waterschap	76.531	76.531	76.531	74.559
Gerealiseerd resultaat	-1.626	0	0	876

De netto kosten zijn € 1,63 miljoen (mln) hoger dan gebudgetteerd. Dit resultaat bestaat uit meerdere componenten, met zowel een positief als negatief effect op de netto kosten. Een groot deel bestaat uit externe niet beïnvloedbare factoren of factoren die ten tijde van het opstellen van de oorspronkelijke begroting 2021 (in de eerste helft van 2020) niet waren te voorzien. Het financieel effect als gevolg van de aanhoudende COVID 19 pandemie bestaat uit materiële posten maar ook uit niet financieel te maken effecten zoals welzijn medewerkers, vertragingen in werkzaamheden, projecten en innovatieve trajecten. Het beschikbare innovatiebudget is dan ook niet volledig benut (-/-€ 0,42 mln).

Enkele andere niet voorziene meevallers zoals de afrekening SDE subsidie over 2020 (€ 0,22 mln) worden teniet gedaan door niet beïnvloedbare tegenvallers. Zo heeft de hoogwatercrisis geleid tot niet voorziene extra kosten (€ 0,37 mln). Daarnaast hebben de hoger dan geraamde externe afzetkosten slib (€ 0,84 mln) en extra kosten zandvangervand (€ 0,31 mln) geleid tot hogere netto kosten.

In 2021 was sprake van een sterk oplopende inflatie. De prijsstijgingen veroorzaakt door schaarste leiden niet alleen tot een prijsopdrijvend effect, maar ook tot vertragingen in de levering van diensten en/of materialen. Het financieel effect hiervan op de netto kosten in 2021 is lastig aan te geven. Voor de meerjarenraming 2023 wordt rekening gehouden met een extra prijsstijging van € 0,3 mln bovenop de reguliere indexatie.

De totale geraamde personeelskosten waren € 0,76 mln hoger dan begroot. Op personeelsgebied was sprake van een tweetal kostenverhogende effecten. Enerzijds maakt de overspannen arbeidsmarkt het lastig om snel geschikt personeel te vinden voor openstaande vacatures. Anderzijds zijn we geconfronteerd met een oplopend ziekteverzuim, met name langdurig. Als gevolg van beide effecten was het noodzakelijk, in het belang van de bedrijfscontinuïteit, om meer dan in de begroting voorzien personeel van derden in te huren. Inhuur is per saldo duurder dan eigen personeel en bij ziekte is sprake van dubbele kosten. Bij benadering gaat het hier om € 0,7 mln. In hoofdstuk 3 en 6 worden posten nader toegelicht.

In tabelvorm ziet dit er als volgt uit. Hierbij zijn de bedragen voor extra kosten personeel derden en extra kosten van de bovengemiddelde prijsstijgingen indicaties.

(bedragen x € 1 mln)	Netto kosten 2021	
Resultaat jaarrekening 2021	€ -1,63	
Niet volledig benutten budget innovatie in 2021	€ 0,42	
Resultaat exclusief innovatie	€ -2,05	
Externe, niet beïnvloedbare meevallers	€ 0,41	
Afrekeningen SDE subsidies zonnepanelen over 2020		€ 0,20
Inboeken oude voorraad		€ 0,12
Teruggave energiebelasting over 2020		€ 0,05
Vrijval voorziening arbeidsinspectie 2019		€ 0,02
Afrekeningen SDE subsidies TDH Venlo over 2020		€ 0,02
Externe, niet beïnvloedbare tegenvallers	€ -2,45	
Extra kosten afzet ontwaterd slib in 2021		€ -0,84
Extra kosten personeel derden agv ziekte en krapte arbeidsmarkt		€ -0,70
Hoogwatercalamiteit in 2021		€ -0,37
Extra kosten zandvanger in 2021		€ -0,31
Extra heffing rijkswateren over 2021		€ -0,12
Extra kosten bovengemiddelde prijsstijging		€ -0,10
Extra kosten Covid-19 in 2021		€ -0,01
Genormaliseerd resultaat 2021	€ -0,01	

Investeringsen

(Bedragen x € 1.000)	Realisatie 2021	Begroting na wijziging 2021	Begroting 2021	Realisatie 2020
Voorbereiding projecten	607	580	0	950
Uitvoering projecten regulier	10.012	9.354	9.162	14.017
Uitvoering projecten bestuursrelevant	23.356	31.067	10.277	43.578
Totalen	33.974	41.000	19.440	58.545

Het gerealiseerde investeringsbudget in 2021 bedraagt € 34,0 mln en is daarmee 17% (€ 7,0 mln) lager dan gepland. De lagere realisatie is het gevolg van gewijzigde omstandigheden, maar ook COVID-19. Het gevolg is vertraging in de realisatie van drie bestuursrelevante projecten. Het betreft :

1. Project Westelijke Mijnstreek Transportsysteem.
Tijdens de voorbereiding is gebleken dat een gekoppelde persleiding dusdanig is verzwakt en deze eerst dient te worden versterkt alvorens gestart kan worden met de renovatie van de gemalen. Als gevolg van deze planningswijziging verschuift € 4,5 mln. van 2021 naar 2022.
2. Project RWZI Susteren, opslag ontwaterd slib.
Gedurende de aanvraag van de vergunning zijn aanvullende eisen gesteld die leiden tot vertraging in de realisatie van dit project. Daarnaast ontbreekt, mede als gevolg van COVID-19 capaciteit bij marktpartijen om dit voortvarend op te pakken en de eerder verloren tijd in te halen. De druk op de markt en beschikbaarheid laten tevens een prijsopdrijvend effect zien. Als gevolg van deze vertraging verschuift € 3,0 mln. van 2021 naar 2022.
3. Project leiding Sijpeveld-Wijlre.
Voor dit project levert WBL alleen een bijdrage en technische advies. Het project wordt uitgevoerd door de gemeente Gulpen-Wittem. Er is vertraging ontstaan door COVID-19. Het project is in voorbereiding bij de gemeente en zal naar verwachting in de 2^e helft van 2022 worden uitgevoerd. Als gevolg van deze vertraging verschuift € 0,8 mln. van 2021 naar 2022.

De vertraging in het realiseren van het investeringsniveau is voor een deel gecompenseerd door andere projecten, met een investering van € 1,3 mln.

3 De paragrafen

3.1 ONTWIKKELINGEN IN HET VORIG BEGROTINGSJAAR

Bijzondere / onvoorziene omstandigheden

Het jaar 2021 was op velerlei vlakken een enerverend jaar. Een ongekennde calamiteit (hoogwatercrisis) trof onze provincie en de aanhoudende COVID-19 pandemie heeft z'n weerslag gehad op de hele maatschappij en dus ook WBL. Naast deze impact hebben ook andere ontwikkelingen en gebeurtenissen, zoals de krapte op de arbeidsmarkt, de stijgende energieprijzen en de schaarste en stijgende prijzen van materialen en grondstoffen, plaatsgevonden met gevolgen voor het financieel resultaat.

Afzet ontwaterd slib

Evenals in 2019 en 2020 werden we in 2021 geconfronteerd met hogere kosten voor de afzet van ontwaterd slib. De inspanningen in 2019 en 2020 hebben geleid tot een steeds beter functionerende droger in 2021. Echter de problematiek betreffende de afzet van ontwaterd slib duurt voort. Door een brand bij onze afnemer van ontwaterd slib zijn interne meerkosten gemaakt. Deze kunnen niet volledig verhaald worden. Daarnaast heeft de droger van augustus tot en met oktober last gehad van hoge zandvolumes in het slib, hoogstwaarschijnlijk een gevolg van de hoogwaterproblematiek. Hierdoor heeft WBL meer ontwaterd slib volume afgezet. Tot slot is het contract voor het verwerken van ontwaterd slib afgelopen jaar aangepast, met hogere tarieven als gevolg. Het effect van hogere tarieven is pas in 2023 volledig gecorrigeerd in de begroting. De hogere kosten in 2021 bedragen € 0,84 mln.

Aanbesteding zandvangierzand

De uitkomst van een nieuwe aanbesteding (zandvangierzand) in het 3e kwartaal 2020 leidt in 2021 tot € 0,31 mln aan extra niet begrote kosten. Mede gerelateerd aan het kunnen voldoen aan de strengere normering (Pfas) heeft maar één partij ingeschreven. De grotere afstand waarover het zandvangierzand getransporteerd moet worden, leidt tot een forse toename van de transportkosten. Onze vorige afnemer kon niet voldoen aan de gestelde eisen van het bevoegde gezag. Deze niet voorziene kosten vallen onder de risicogebeurtenis stagneren van de afzet van reststoffen.

COVID-19

Ook in 2021 heeft COVID-19 impact gehad op onze medewerkers en bedrijfsvoering. Maar gelukkig hebben wij nog steeds kunnen steunen op de crisisorganisatie die wij in 2020 hebben ingericht. In 2021 plukken wij hier nog steeds de vruchten van doordat we de (potentiële) gevolgen van COVID-19 goed hebben geborgd. Denk aan uitval personeel, afhankelijkheden van leveranciers en het borgen van de continuïteit van de bedrijfsvoering. Wel zijn we geconfronteerd met vertragingen met betrekking tot de levering van materialen, bovengemiddelde prijsstijgingen en verminderde beschikbaarheid van externe partijen. Dit heeft gevolgen gehad bij enkele investerings- en innovatieve projecten. Bij het project KRW Panheel heeft dit tot vertraging en extra kosten geleid. Bij project KRW Stein alleen tot vertraging. Een en ander wordt goed gemonitord en indien noodzakelijk tijdig gemeld.

Naast bovenstaande hebben de voornaamste extra uitgaven in 2021 betrekking op inrichten thuiswerkplek, thuiswerkvergoeding, extra schoonmaakrondes en extra beschermmiddelen.

Daartegenover staat dat we minder reiskosten hebben gemaakt en de verbruikskosten voor het hoofdkantoor lager zijn. Belangrijke aandachtspunten waren het ontbreken van sociale contacten, minder efficiënt kunnen inwerken van nieuwe collegae, minder effectieve brainstormmogelijkheden rondom nieuwe ontwikkelingen, enzovoorts.

In 2021 zijn extra metingen gedaan in verband met COVID-19 bemonsteringen op onze zuiveringen. De hiermee gemoeide kosten ad € 0,23 mln, zijn doorbelast aan de Unie van Waterschappen.

Hoogwatercrisis

In juli 2021 heeft het hoogwater ook invloed gehad op WBL. WBL bereidt zich altijd voor op dergelijke hoogwater situaties, met als doel schadelijke gevolgen aan de installaties, gemalen en leidingen te voorkomen, zodat het zuiveren van afvalwater niet in gevaar komt. Gezien de ongekende hoge stand van het Maaswater heeft WBL een crisisorganisatie ingericht. Middels deze crisisorganisatie en snelle afstemming met en tussen medewerkers in het veld zijn alle kritieke punten in kaart gebracht en preventie maatregelen genomen. Hierdoor zijn (mogelijk) ernstige problemen voorkomen. Door accuraat signaleren, acties uitzetten en proactief handelen heeft het crisisteam in samenwerking met 6 ondersteunende teams en vele medewerkers in het veld, met dagenlang 24/7 bezetting, de crisis het hoofd geboden met uitstekend resultaat.

Asset management

Onder asset management wordt verstaan “de systematische en gecoördineerde activiteiten waarmee een organisatie haar bedrijfsmiddelen optimaal beheert” (vanaf de investering) en prestaties, risico's en kosten over de levensduur volgt met als doel een optimale bijdrage te leveren aan de strategie van de organisatie. Complete aan actuele informatie over de assets is hiervoor een belangrijke voorwaarde. Om hier invulling aan te geven heeft WBL het project assetbase op orde gestart. Naast complete en actuele informatie over de assets wordt binnen dit belangrijke project ook aandacht geschonken aan de beheersorganisatie rondom asset management binnen WBL. In het kader van het project worden verschillende onderzoeken verricht naar de technische staat van de verschillende assets. De resultaten van deze onderzoeken gaan voor een groot deel de Meerjaren investeringsplanning van WBL bepalen. Tevens kunnen op basis van de verkregen inzichten beheer- en onderhoudsplannen per asset of assetgroep bijgesteld worden. Deze plannen vormen de basis van de onderhoudskosten in de begroting. Hierbij wordt ook inzichtelijk gemaakt of er sprake is van achterstallig onderhoud en het treffen van de hieraan gekoppelde noodzakelijke voorzieningen.

3.2 ONTTREKKINGEN AAN OVERIGE BESTEMMINGSRESERVES EN VOORZIENINGEN

In deze paragraaf wordt ingegaan op de bedragen die rechtstreeks uit voorzieningen worden onttrokken, alsmede het beroep dat is gedaan op de (bestemmings)reserves.

In 2021 is de bestemmingsreserve innovatie gevormd. Hierop is geen beroep gedaan. Ook zijn twee nieuwe voorzieningen gevormd, de voorziening hoogwatercrisis en de voorziening vitaliteitsuren. In 2021 hebben geen onttrekkingen aan deze voorzieningen plaatsgevonden.

3.3 WATERSCHAPSBELASTINGEN

Het WBL is een uitvoeringsorganisatie voor de taak zuiveringsbeheer. De hiervoor benodigde middelen worden ontvangen vanuit het Waterschap Limburg. Het WBL is niet bevoegd om zelf Waterschapsbelastingen te heffen. Deze paragraaf is daarom voor WBL niet van toepassing.

3.4 WEERSTANDSVERMOGEN

Het 'weerstandsvermogen' is het vermogen van WBL om (financiële) tegenvallers op te vangen zonder dat de continuïteit van WBL in gevaar komt. De paragraaf weerstandsvermogen in de begroting en het jaarverslag bevat een inventarisatie van de weerstandscapaciteit, de eerder geïnterpreteerde risico's, alsmede het beleid van WBL omtrent de weerstandscapaciteit en de risico's.

Het weerstandsvermogen bestaat uit de relatie tussen de middelen en mogelijkheden, waarover de organisatie beschikt of kan beschikken, om niet begrote kosten te dekken én alle risico's af te dekken waarvoor geen maatregelen zijn getroffen en die van materiële betekenis kunnen zijn in relatie tot de financiële positie.

Het vigerende beleid omtrent de weerstandscapaciteit

De 'weerstandscapaciteit' omvat alle middelen en mogelijkheden waarover WBL beschikt om substantiële financiële tegenvallers af te dekken, zodra risico's werkelijkheid worden. De algemene reserve / risicoreserve dient primair als weerstandsvermogen voor het opvangen van risico's. De nagestreefde omvang van deze reserve is afhankelijk van de geïnterpreteerde risico's. Het benodigde vermogen, op basis van de geïnterpreteerde risico's, is berekend als een product van kans = risico x effect.

Het Algemeen Bestuur heeft op 16-9-2020 besloten, gebaseerd op een geactualiseerde risicomatrix, de maximaal toegestane omvang van de risicoreserve te verhogen van € 2 mln naar € 3,34 mln. Deze actualisatie vindt elke 2 jaar plaats.

De weerstandscapaciteit

Concreet betreft de weerstandscapaciteit van WBL de optelsom van de algemene reserve en de risico-reserve. Waarbij de risico-reserve ter dekking van de geïnterpreteerde risico's is bedoeld en de algemene reserve als algemeen weerstandsvermogen wordt aangehouden.

De hoogte van de risico-reserve aanvang boekjaar 2021 bedroeg € 0,53 mln. Als gevolg van het besluit AB resultaatbestemming op 12 mei 2021 is € 0,68 mln van het exploitatieresultaat 2020 toegevoegd aan de risico-reserve waardoor deze ultimo 2021 afgerond € 1,2 mln bedraagt.

Risicogebeurtenissen

In 2021 hebben de navolgende risicogebeurtenissen, die deel uit maken van de WBL risicomatrix, zich voorgedaan:

- het optreden van een epidemie/pandemie in de vorm van COVID-19 welke in 2020 is ontstaan en in 2021 nog steeds van toepassing is;
- het stagneren van de afzet van reststoffen, in relatie tot de slibproblematiek, heeft zich ook in 2021 voortgezet;
- onverwachte en onvoorziene stijging van prijzen;
- verstoring van transport en behandeling afvalwater in 2021 als gevolg van een calamiteit (brand) bij een afnemer;
- hoogwater juli 2021 voor zover deze niet valt onder de reikwijdte van de "Wet tegemoetkoming schade bij rampen en zware ongevallen".

Daarnaast heeft WBL reeds in 2018 een vordering/schadeclaim ingediend op een failliete leverancier. De curator van deze partij betwist de vordering en heeft gesteld dat de leverancier nog een vordering heeft op WBL. Dit laatste wordt weer betwist door WBL. De betreffende vordering is echter door de partij verpand aan haar kredietgever. Als gevolg van het faillissement is de curator namens de kredietgever uitstaande vorderingen aan het incasseren. Sinds november 2019 blijft een reactie van de curator betreffende de vordering uit. Aangezien het de verwachting is dat beide vorderingen niet geëffectueerd kunnen worden, zijn deze niet opgenomen in het resultaat.

Naast bovengenoemde risico's zijn de volgende risico's geïnventariseerd die geen deel uitmaken van de risicomatrix behorende bij de risicoreserve/weerstandvermogen:

- een oud-medewerker betwist het van rechtswege beëindigen van een tijdelijke aanstelling en heeft in 2020 een arbeidsgerechtigde procedure gestart. De rechter heeft WBL in 2021 in het gelijk gesteld, maar de oud-medewerker heeft beroep aangetekend;
- WBL heeft naar aanleiding van een bedrijfsongeval in het 3^e kwartaal 2019 een boete opgelegd gekregen van € 5.400. Gezien de wettelijke verplichting heeft WBL deze boete betaald. WBL heeft beroep aangetekend tegen deze boete en ondertussen is WBL in 2022 hierin in het gelijk gesteld;
- een traject waarbij WBL tegen een opgelegde last onder dwangsom in beroep is gegaan;
- mogelijke aansprakelijkstelling door contractspartij wegens fouten van opdrachtnemer (transportbedrijf) als gevolg waarvan onze contractspartij stelt schade te hebben geleden.

Risicomatrix

Nr.	Risicogebeurtenis	Gevolgen	Risico score (bruto)	Soort Risico	Soort maatregel	Maatregelen	Risico score (rest)	Bruto bedrag (€)	Netto bedrag (€)
1	Niet tijdig anticiperen op vereiste kennis/vaardigheden m.b.t. nieuwe technologische ontwikkelingen of innovatieve ontwikkelingen.	<ul style="list-style-type: none"> Onveilige situaties op RWZI's (bijvoorbeeld ATEX of NEN). Mismatch beschikbare kwaliteit en organisatiebehoefte. Innovatieve ontwikkeling in de organisatie loopt niet in de pas met de kennisontwikkeling in de organisatie. Het leertempo is kleiner dan het verandertempo met als gevolg dat parate kennis en kunde van nieuwe technologieën/innovaties onvoldoende is na overdacht aan de lijn. Gedwongen uitstroom van medewerkers. 	3C	Strategisch Compliance Operationeel	preventief	<ul style="list-style-type: none"> Implementatie opleidingsbeleidsplan en strategisch opleidingsprogramma. Doel is dat het leertempo groter is dan het verandertempo. Jaarlijks opleidingsactiviteitenplan koppelen aan het jaarlijks benodigde opleidingsbudget. Koppeling aan strategische personeelplanning. Inzet persoonsgebonden basis budget 	3A	712.500	95.000
2	Datalek: Verlies van gegevens a.g.v. diefstal of verlies van laptop, telefoon, etc.	<ul style="list-style-type: none"> Imago-/reputatieschade. Schending privacy medewerkers. Verlies van informatie Financiële boete. 	3D	Compliance Operationeel	preventief	<ul style="list-style-type: none"> Contractafspraken met leverancier m.b.t. beveiligde digitale verbindingen. Geautoriseerde beveiligde verbinding (bijv. MDM en token) is verplicht. Geïmplementeerde procedure melding datalekken ter voorkoming van boetes. Inwilling geven aan het informatie veiligheidsbeleid conform en ITIL processen. 	3A	2.375.000	95.000
3	Ontbreken risicodekking in geval van brand c.q. calamiteit op een RWZI	<ul style="list-style-type: none"> Milieuschade Imagoschade Hogere kosten 	2D	Compliance Operationeel	preventief	Huidige situatie: keuze gemaakt om dit risico niet te verzekeren of een voorziening op de balans op te nemen.	2D	250.000	250.000
4	Albranden kantoorgebouw (geen dekking van herhuisvesting en andere kosten gedurende periode van herbouw kantoor)	<ul style="list-style-type: none"> Geen werkruimte/systemen beschikbaar om werk uit te voeren. Hogere kosten o.a. ivm mogelijke huurkosten ander gebouw en huurdering bestaande huurders. Im materiële schade. Datacenter ICT niet beschikbaar (zowel PA als KA) 	2D	Compliance Operationeel	preventief	<ul style="list-style-type: none"> Brandpreventieve maatregelen Beschikbaarheid over brand- en inboedelverzekering Jaarlijkse ontruimingsoefening Inrichting BHV organisatie. Thuiswerkfaciliteiten Uitwijkvoorziening Implementatie Cloudtechnologie (migratietrajecten zijn opgestart) 	2C	250.000	75.000
5	Gezondheidsrisico en/of plotselinge uitval personeel.	Beperking duurzame inzetbaarheid van medewerkers. Imagoschade m.b.t. streven om te komen tot Beste werkomgeving (onderdeel van de Visie) Verstoring bedrijfsvoering	3A	Strategisch Compliance Operationeel	preventief	<ul style="list-style-type: none"> Jaarlijkse uitvoering PMO Beleids-R&E en toetsing VGW-cie aan Arbo-wetgeving. Uitvoering Inentingsprogramma. Toepassen gezondheidsprofielen en vitaliteitsprogramma. Toepassing concept "Arts in Eigen Huis". Inzet flexibele schil, raamovereenkomst(en). Duurzame inzetbaarheid. 	2A	95.000	10.000
6	Het optreden van een epidemie/pandemie (bijvoorbeeld wereldwijde verspreiding van een besmettelijke ziekte, bijvoorbeeld Corona)	<ul style="list-style-type: none"> Uitval van medewerkers. Verstoring bedrijfsvoering (bijv. niet kunnen afzetten van slib, leveranciers kunnen cruciale onderdelen of chemicaliën niet leveren, etc.) 	2D	Strategisch Compliance Operationeel	preventief	<ul style="list-style-type: none"> Inrichten van de crisisorganisatie (actiecentrum en crisisteam Directie). Documenten en instrumenten opgesteld naar aanleiding COVID-19 (corona) waaronder een Dashboard waaruit blijkt wie waar inzetbaar is, welke 1^e en 2^e lijns opvang wij hebben, welke risico's er zijn met betrekking tot slib, chemicaliën en transport en wat de status is. Thuiswerken, besturing op afstand, extra voorraden PBMs 	2D	250.000	250.000
7	Plotselinge uitval van deel van rwi (bijvoorbeeld energie) en/of grote storingen (bijvoorbeeld mechanisch, elektrisch, proces technische kennis v/h zuiveringsproces)	Hogere kosten. Hogere kans op het niet voldoen aan wet- en regelgeving (milieuvergunningen). Bijvoorbeeld leidend tot overstort of spuien biogas	3B	Operationeel	preventief repressief	<ul style="list-style-type: none"> Assetmanagement (o.a. preventief onderzoek) LAC dienst (o.a. voorkomen verdere escalatie) Waar mogelijk inzet eigen buffermogelijkheden. 	3B	332.500	332.500
8	Plotselinge uitval transportstelsel (gemaal en/of achterliggende (pers)leiding) (bijvoorbeeld energie) en/of grote storingen (bijvoorbeeld mechanisch, elektrisch).	Hogere kosten. Hogere kans op het niet voldoen aan wet- en regelgeving (milieuvergunningen).	3C	Operationeel	preventief repressief	<ul style="list-style-type: none"> Assetmanagement (o.a. preventief onderzoek) LAC dienst (o.a. voorkomen verdere escalatie) Waar mogelijk inzet eigen buffermogelijkheden. 	3B	712.500	332.500
9	Medewerker (ook inhuur) is betrokken bij een ongeval tijdens werkdagen. Als voorbeeld: a) medewerker heeft een verkeersongeval tijdens het vervoer naar een project/werklocatie b) medewerker krijgt een ongeval op een bouw/werklocatie (eigen werklocatie of klantlocatie, ook in buitenland)	Medewerker en/of verzekeringsmaatschappij van de medewerker legt schadeclaim neer/ imago schade	2C	Compliance Operationeel	preventief repressief	<ul style="list-style-type: none"> KAM procedures, inspecties en toetsing volgens wet en regelgeving Goed werkgeverschapsverzekering, autoverzekering, bedrijfsaansprakelijkheidsverzekering en ongevallenverzekering. Inzet juridische kennis. SLA Verdygo BV. 	2A	75.000	10.000
10	Medewerker fraudeert waaronder fraude, samenspanning gericht op financieel gewin.	Financiële schadepost / imago schade	2D	Compliance	preventief	<ul style="list-style-type: none"> Mandaatbesluiten Handboek Integriteit Integriteitcontrole (assessment) Sociale controle Inzet juridische kennis Het financieringsstatuut met daarop gebaseerde AO-IC maatregelen (toepassen van functiescheiding + het vier ogen principe) Fraude verzekering 	1C	250.000	7.500
11	Ontstaan van ongedekte schades (bij derden) t.g.v. de uitvoering van een project	Schadeclaims van derden/ imago schade/ontstaan van calamiteiten	2D	Operationeel	preventief	<ul style="list-style-type: none"> Technische voorschriften/normen/bestekseisen. Vergunningen. Eisen aan kwalificatie aannemers tijdens aanbesteding. Risico'spreiding/verlegging naar aannemers, CAR en/of WA verzekering incl. primary clause. Contractmanagement 	2B	250.000	35.000
12	Ontstaan van ongedekte schades t.g.v. de uitvoering van een project aan het werk zelf	Onvoorziene financiële kosten/ imagoschade	2D	Operationeel	preventief	<ul style="list-style-type: none"> CAR en WA verzekering. Bouwrechtelijke verhoudingen in overeenkomsten met aannemers. 	2C	250.000	75.000

Nr.	Risicogebeurtenis	Gevolgen	Risico score (bruto)	Soort Risico	Soort maatregel	Maatregelen	Risico score (rest)	Bruto bedrag (€)	Netto bedrag (€)
13	(Herstelbare) ontwerpfout, functionaliteit kan worden gehaald door aanpassing van het ontwerp (bijv. aanvullende maatregelen treffen/aanpassingen)	Hogere investeringskosten	2C	Operationeel	repressief	<ul style="list-style-type: none"> WA verzekering Contracten met adviseurs en aannemers waarin aansprakelijkheid beter is geregeld en WBL meer juridisch comfort (juridisch in control) biedt. Carverzekering dekt ontwerp op moment dat er fysieke schade is. Asselbase op orde brengen 	2C	75.000	75.000
14	Verstrekking van onjuiste informatie van/aan derden in het kader van de WIBON (Wet informatie-uitwisseling bovengrondse en ondergrondse netten en netwerken)	Ontstaan van herstellkosten/Imago schade	2B	Operationeel	preventief	<ul style="list-style-type: none"> Continu zorg voor de revisie van de leidingen. Verplichting: graven van proefsleuven, fouten in het systeem worden hierdoor ondervangen. 	2A	35.000	10.000
15	Faillissement van aannemer tijdens de uitvoering of het faillissement/opheffen van aannemer/leverancier na oplevering of gereedkomen werk	Onvoorziene financiële kosten	2D	Operationeel	preventief	<ul style="list-style-type: none"> Aanbestedingseisen Bankgarantie Betalingsregeling Betalen als er iets geleverd is. Zekerheden (pandrecht, cessie, eigendomsvoorbehoud, borgstellingen privé of holding etc.). 	2C	250.000	75.000
16	Aanpassing infrastructurele werken (niet dijken) door andere overheden die onvoorzien waren	Onvoorziene financiële kosten	2C	Strategisch	repressief	Actualiteit volgen en contacten met andere overheden benutten	2C	75.000	75.000
17	Hoogwater Maas/beken	Onvoorziene financiële kosten	2D	Strategisch	preventief	Voorzieningen tegen hoogwater	2C	250.000	75.000
18	Juridisch beheer eigendommen onvoldoende	Onvoorziene financiële kosten/Imagoschade	2B	Strategisch	preventief	<ul style="list-style-type: none"> Juridisch beheer eigendommen goed beheren Inzet juridische kennis Aansprakelijkheden beperken c.g. uitsluiten 	1B	35.000	3.500
19	Betaalverkeer: - er wordt een verkeerde betaling uitgevoerd - nefacturen - dubbele betaling van dezelfde dienst/levering - dubbele betaling factuur (bij dubbele ontvangst zelfde factuur)	Kans op het niet terugontvangen van betaald bedrag	2A	Operationeel	preventief	<ul style="list-style-type: none"> Controle door matching met order, beperkte bevoegdheden mutatie crediteurendata. Financial Control controleert op de vormvereisten van facturen. Controle financieel systeem op dubbel factuurnummer. Werken met hashtotalen in het betalingsverkeer 	2A	10.000	10.000
20	Niet rechtmatige inkoop- en aanbesteding	Kans op: - opmerkingen bij de jaarrekening of geen goedkeurende verklaring bij de jaarrekening - imagoschade - kans op financieel verlies - claims van concurrerende leveranciers	3A	Compliance	preventief repressief	<ul style="list-style-type: none"> Beleid voor inkoop en aanbesteding AO-IC maatregelen + verantwoordingsplicht verwoord in handboek inkoop en aanbesteding Check door accountant, interne audit Spandanalyse 	2A	95.000	10.000
21	Risico dat een toegezegde subsidie/ bijdrage van derden niet kan worden gedeclareerd, door onvolledige registratie	Kans op financieel verlies	2C	Compliance	preventief	<ul style="list-style-type: none"> Check aan welke verantwoordingsplicht moet worden voldaan bij ontvangen van subsidies Nemen van maatregelen om aan verantwoordingsplicht te voldoen Inzet externe expertise 	2A	75.000	10.000
22	Renterisico	Kans op sterke rentefluctuaties op moment dat nieuwe lening moet worden aangetrokken	2B	Operationeel Compliance	preventief	<ul style="list-style-type: none"> Per kwartaal opstellen van een liquiditeitsprognose, conform het financieringsstatuut. Wettelijke renterisiconorm 	2A	35.000	10.000
23	Niet beschikbaar zijn van (delen van) ICT	- Installaties werken niet / lokaal op hand - Geen informatie beschikbaar - Geen communicatie mogelijk	3C	Strategisch	preventief correctief	Invulling geven aan het informatie veiligheidsbeleid conform BIO (BaseLine Informatieveiligheid Overheid)	2C	712.500	75.000
24	Onverwachte en onvoorziene stijging prijzen	Hogere kosten	2C	Strategisch	Preventief	<ul style="list-style-type: none"> Meerjaren inkoopcontracten Tijdig inkoopmoment klikken 	2C	75.000	75.000
25	Indexering van de chemicaliën prijzen	Hogere kosten omdat in de raming van de kosten geen indexering is toegepast	2B	Strategisch	geen	In de begroting is bewust geen rekening gehouden met indexering van de chemicaliën prijzen vanwege de hieraan verbonden onzekerheden	2B	35.000	35.000
26	Verstoring transport en behandeling afvalwater: bijv. calamiteit zoals leidingbreuk, stroomstoring, ongecontroleerde lozingen.	Milieuschade Imagoschade Hogere kosten	3B	Strategisch Compliance	correctief	Calamiteiten bestrijdingsplan voor de afvalwaterinfrastructuur	3A	332.500	95.000
27	Verstoring transport en behandeling afvalwater: bijv. brand, uitval procesautomatisering	Milieuschade Imagoschade Hogere kosten	2B	Operationeel Compliance	preventief	Extra achtervang: Redundante PA omgeving (WAUTER)	2A	35.000	10.000
28	Stagneren van de afzet van reststoffen	Geen afzetmogelijkheid, tijdelijke opslag reststoffen en mogelijk stoppen van installaties met als gevolg hogere kosten. Bijvoorbeeld slib, slibkorrel, zand (a.g.v. Pfas)	3D	Operationeel	preventief	<ul style="list-style-type: none"> Spreads risico door meerdere afzetkanalen en huren opslagruimte. Betere grip op de bedrijfsvoering (capaciteit/kennis/kunde menskracht opgeschaald, grip op inkoop en contractmanagement). Mogelijk realiseren eigen slibopslag Contractueel inrichten dat afnemer behoedzamer wordt; garantieverplichtingen, schade ongelimiteerd, etc.. 	2D	2.375.000	250.000
29	Verstoring van de bedrijfsvoering als gevolg van toepassen niet beproefde technieken	Des-investeringen en versnelde afschrijvingen; hogere kosten.	2D	Operationeel	preventief	Projectorganisatie	2A	250.000	10.000
30	Contractbreuk ten gevolge van wanprestatie leverancier	Kwaliteitsverlies + hogere kosten door inzet extra mensen en middelen	2B	Operationeel	preventief	<ul style="list-style-type: none"> Contractmanagement en systematiek van opstellen contracten (bv. gele kaarten en 'past performance'). Aan de voorkant goede en waterdichte contracten opstellen. 	2A	35.000	10.000

Nr.	Risicogebeurtenis	Gevolgen	Risico score (bruto)	Soort Risico	Soort maatregel	Maatregelen	Risico score (rest)	Bruto bedrag (€)	Netto bedrag (€)
31	Verstoring van de bedrijfsvoering door explosie van biogas / gas	Veiligheid, Milieuschade, (des-) investeringen, hogere exploitatie kosten i.v.m. opvang gevolgen	2D	Strategisch Operatief	preventief	Alex maatregelen en controle op beheer en onderhoud ATEX installaties.	1D	250.000	25.000
32	Bij uitbesteden van de procesvoering, risico van faillissement van het bedrijf (bijv. TDH Venlo)	Kwaliteitsverlies + hogere kosten door inzet extra mensen en middelen	2D	Operatief	preventief	• Aandacht bij aanbesteding. • Marktonderzoek en contractvorming / -management	2C	250.000	75.000
33	Met terugwerkende kracht naheffing extra afvalstoffenheffing.	Financiële consequentie	2D	Strategisch Compliance	geen	Wordt actief gevolgd door Unie van Waterschappen.	2D	250.000	250.000
34	Langdurige uitval van de slijdrooginstallatie Susteren met als gevolg het niet kunnen afzetten van ontwaterd slib	Financiële consequentie	2D	Strategisch Operatief	preventief	Technische aanpassingen van de droger en het opzetten van een drogerorganisatie ten behoeve van onderhoud en beheer.	2C	250.000	75.000
35	Het door WBL niet, onjuist of onvolledig naleven en/of uitvoering geven aan contracten met derden (gemeenten)	Milieuschade, imagoschade, financiële schade	2B	Strategisch Operatief	preventief	• Contracten • Verzekeringen • Contractmanagement	2A	35.000	10.000
36	Het door WBL niet, onjuist of onvolledig naleven en/of uitvoering geven aan contracten en/of samenwerking met derden (bedrijfsleven) en/of het niet ontvangen van de betaling van verrichte en gefactureerde diensten.	Financiële risico's, geen core-business, imagoschade, verantwoordelijkheid als ontwerpende partij	2B	Strategisch Operatief	preventief	• Contracten • Verzekeringen • Contractmanagement	2A	35.000	10.000
37	Faillissement van bedrijfskritische leveranciers/afnemers (o.a. externe afzet slijb)	Milieuschade Verstoring bedrijfsvoering Onvoorziene financiële kosten	2D	Strategisch Operatief	preventief	• Contractmanagement • Bankgaranties	2D	250.000	250.000
38	Meten van nieuwe gevaarlijke stoffen in het afvalwater a.g.v. vernieuwde en verbeterde analyse- en meettechnieken	Milieuschade, imagoschade, financiële schade	2C	Strategisch Compliance Operatief	repressief	geen	2C	75.000	75.000
39	Het zich voordoen van een grote calamiteit die niet valt onder de reikwijdte van de 'Wet tegemoetkoming Schade bij rampen en zware ongevallen'	Milieuschade, financiële schade	1D	Strategisch Operatief	repressief	geen	1D	25.000	25.000
40	Nieuwe wet/regelgeving of wijzigingen van richtlijnen van bevoegd gezag met direct effect op de bedrijfsvoering en/of aanbestedingen.	Milieuschade, imagoschade, financiële schade	2B	Strategisch Compliance Operatief	repressief	geen	2B	35.000	35.000
41	Aansprakelijkheid bij het werken voor derden waarvoor WBL geen dekking heeft onder verzekeringen. Bijvoorbeeld aansprakelijkheid voor schade bij gemeentelijke objecten die niet (volledig) is gedekt door de aansprakelijkheidsverzekering	Financiële schade / imago schade	1D	Operatief Compliance	preventief	Kwaliteit en competenties medewerkers op voldoende niveau houden om ongewenste situaties te voorkomen	1D	25.000	25.000
TOTAAL								12.067.500	3.336.000

Impact COVID-19

Net zoals in 2021 komt het voortbestaan van WBL door de wereldwijde COVID-19 pandemie niet in gevaar, mede ook omdat WBL belast is met de uitvoering van een overheidstaak met een maatschappelijk belang.

Ook de aanwezigheid van het virus in het geloosde afvalwater, leidt niet tot extra maatregelen. Wij dienen altijd veilig te werken en er vanuit te gaan dat virussen in het afvalwater zitten. Hierbij volgen wij ten alle tijden de beschermingsmaatregelen uit de Arbo catalogus sector waterschappen.

3.5 INCIDENTELE BATEN EN LASTEN

Zie hiervoor ook de toelichting in paragraaf 3.1 ontwikkelingen in vorig begrotingsjaar.

In 2021 hebben we de navolgende incidentele baten geïdentificeerd en geboekt:

- SDE subsidies: de afrekening SDE subsidie 2020 voor zonnepanelen is € 0,20 mln en voor TDH Venlo € 0,02 mln;
- in voorgaande jaren gekochte en in de kosten opgenomen materialen, die in 2021 in de voorraad zijn opgenomen voor een bedrag van € 0,12 mln;
- teruggave energiebelasting over 2020. Deze was € 0,05 mln hoger dan verwacht;
- gedeeltelijk vrijval reservering boete arbeidsinspectie € 0,02 mln.

In 2021 hebben we de navolgende incidentele lasten geïdentificeerd en geboekt:

- Hoogwatercrisis:
De nodige maatregelen zijn genomen om schade door hoogwater te voorkomen, de omgeving te bewaken en de waterzuivering zoveel mogelijk doorgang te laten vinden conform de reguliere bedrijfsvoering. Belangrijk om te vermelden is dat we ook in de periode na het hoogwater (tot 6 maanden na de crisis), rekening dienen te houden met mogelijke effecten, zoals zand en kiezel ophoping in leidingen en schade aan leidingen als gevolg van hoogwater. Het is essentieel dat wij de (financiële) impact als gevolg van de hoogwatercrisis in beeld hebben. Hiertoe is een analyse (position paper) inclusief onderbouwing opgesteld. In het position paper is voldoende aandacht besteed aan de impact op de verantwoording in de jaarrekening 2021, zowel ten aanzien van de schade alsmede ten aanzien van de eventuele vergoedingen vanuit de Wet Tegemoetkoming Schade (WTS), de verzekeraar en/of andere partijen. De extra kosten in de exploitatie bedragen € 0,37 mln, bestaande uit gemaakte kosten minus de verwachte opbrengst. Daarnaast zal nog € 0,25 mln worden bekostigd uit een extra investeringsbudget. Totale extra uitgaven komen dan uit op € 0,62 mln;
- Extra kosten in verband met maatregelen COVID-19 :
Ook in 2021 heeft Corona invloed gehad op de bedrijfsvoering van WBL, heeft het wederom optimale flexibiliteit van onze medewerkers gevraagd en was er ook sprake van een financiële impact. Te denken valt aan het inrichten van een thuiswerkplek, de thuiswerkvergoeding, extra schoonmaakrondes, extra beschermmiddelen maar ook extra attenties om de medewerkers een hart onder de riem te steken. Er zijn ook besparingen geweest. Denk hierbij aan reiskosten en kantoorkosten.

De incidentele kosten waren:

- Extra schoonmaakkosten € 150.000;
- Thuiswerkbudget € 52.500;
- Thuiswerkvergoeding € 38.500.

De grootste besparingen waren:

- woon-werk reiskosten € 103.000;
- Reis- en verblijfkosten € 30.000;
- Vergaderkosten € 58.000;
- Personeelsbijeenkomsten € 36.000.

- Heffing Rijkswateren:

Voor 2021 wordt een overschrijding verwacht van de verontreinigingsheffing rijkswater ter grootte van € 0,12 mln. Dit is een gevolg van groter (ca 12,5%) dan gemiddelde aanvoer van effluent op de zuiveringen die lozen op rijkswater.

Naast incidentele baten en lasten zijn in 2021 twee grote correcties doorgevoerd:

- Correctie project ISO certificering informatiebeveiliging € 0,43 mln;
Uit een interne controle is gebleken dat een investeringsproject niet voldeed aan de activa criteria. De op dit project verantwoorde uitgaven zijn overgeheveld naar de exploitatie.
- Extra activering projecturen € 0,37 mln;
In het vigerende activabeleid is vastgelegd dat de uren van projectmedewerkers mogen worden geactiveerd. De definitie van de term projectmedewerker is in 2021 nader geconcretiseerd waardoor binnen het vigerende beleid in 2021 sprake is van een hoger aantal activeerbare uren.

3.6 BEDRIJFSVOERING

Onder bedrijfsvoering wordt verstaan het geheel van interne organisatieonderdelen en processen die ondersteunend zijn aan de primaire processen. Behalve ten behoeve van het goede verloop van de primaire processen zijn de ondersteunende processen (= de bedrijfsvoering zoals bedoeld in de regelgeving), essentieel ten behoeve van de waarborging van de rechtmatigheid, doelmatigheid en doeltreffendheid van de beleidsuitvoering. Deze interne organisatieonderdelen en processen vormen onderdeel van de succesfactoren van het programma Zuiveren.

3.7 VERBONDEN PARTIJEN

WBL kent één verbonden partij, namelijk de besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid Verdygo B.V. gevestigd te Roermond, Maria Theresialaan 99. Verdygo B.V. is door WBL opgericht ten behoeve van kennisexploitatie en kennisexploratie in samenhang met de Verdygo Bouw- en Ontwerptechniek. Het aandelenkapitaal bedraagt € 20.000 nominaal overeenkomend met 20.000 aandelen. WBL heeft 98% van de aandelen in bezit en heeft 2% van de aandelen om niet overgedragen aan Waterschap Limburg.

Per begin van het boekjaar 2021 kende de B.V. naast het aandelenkapitaal van € 20.000 een negatief vermogen van € 0,48 mln. Per einde van het boekjaar 2021 is het negatief vermogen opgelopen tot € 0,54 mln. De schuldpositie is gestegen van € 0,51 mln per begin 2021 naar € 0,55 mln ultimo 2021.

Gekoppeld aan de opstartfase van de B.V. heeft het WBL een rekeningcourantkrediet verleend tot maximaal € 0,50 mln. Dit krediet is op 18-02-2021 verhoogd naar € 0,60 mln. Het financiële risico bedraagt maximaal € 0,62 mln, bestaande uit het ingebrachte aandelenkapitaal en het gemaximeerde rekeningcourantkrediet.

3.8 FINANCIERING

De uitgaven van WBL worden enerzijds gefinancierd uit de exploitatiebijdrage van Waterschap Limburg, middels kortlopende en langlopende leningen en bijdragen van klanten.

Langlopende geldleningen worden in de regel alleen dan afgesloten als dat past binnen de lange termijn financieringsbehoefte. Het toegepaste lineair aflossingsregime leidt tot een gespreide herfinanciering en vermijdt grote renteschokken.

Overeenkomstig het financieringsstatuut wordt het grootste deel van de WBL-activa met lang vreemd vermogen gefinancierd. Per 31-12-2021 bedraagt de balanswaarde van de investeringen, beleggingen en uitgeleende langlopende gelden (vaste activa) € 266,3 mln. De financiering hiervan middels reserves en langlopende schulden bedraagt € 242,2 mln. Per ultimo 2021 wordt het verslagjaar 2021 afgesloten met een financieringstekort van € 24,1 mln.

Anders gezegd: een gedeelte van de vaste activa, groot € 24,1 mln, wordt gefinancierd met kortlopende schulden. Ten opzichte van 2020 is het aandeel van de kortlopende schulden met 7,8% afgenomen. Het aandeel langlopende schulden is met bijna 8,5% toegenomen.

Onderstaand schema toont hoe de vaste activa per ultimo 2021 zijn gefinancierd.

Financieringswijze	per 31-12-2021	per 01-01-2021
Totaal Activa (Bedragen x € 1.000)	€ 266.245	€ 254.175
Eigen vermogen	€ -225	€ 1.401
Voorzieningen	€ 190	€ -
Langlopende schulden	€ 242.153	€ 209.797
Kortlopende schulden en overlopende passiva	€ 24.127	€ 42.977

3.8.1 Financieringsstatuut

Onder treasury wordt verstaan het sturen en beheersen van, het verantwoorden over en het toezicht houden op de financiële vermogenswaarden, de financiële geldstromen, de financiële posities en de hieraan verbonden risico's. Dit ten dienste van de publieke taak van het WBL. Het Financieringsstatuut heeft tot doel een formeel kader te scheppen waarbinnen de financiering- en beleggingsactiviteiten van WBL plaatsvinden.

Het Financieringsstatuut is in 2017 geactualiseerd naar aanleiding van gewijzigde wetgeving en in december 2017 door het Algemeen Bestuur vastgesteld.

3.8.2 Algemene externe ontwikkelingen

Berekeningen van het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) wijzen uit dat de Nederlandse economie in 2021 met 4,8 procent is gegroeid. Daarmee is de economische krimp van 3,8 procent in 2020 weer ingehaald. De groei is onder meer te danken aan het feit dat huishoudens en de overheid meer geld uitgaven en dat Nederland meer producten exporteerde naar het buitenland.

Consumenten hebben in 2021 3,5 procent meer besteed dan in 2020, vooral aan horeca, medische diensten, kleding en op de woningmarkt. Ook gebruikten ze meer gas. De consumentenbestedingen zijn echter nog niet op het niveau van 2019, toen huishoudens nog ruim 3 procent meer uitgaven dan in 2021.

In het laatste kwartaal van 2021 groeide het Nederlandse bruto binnenlands product (bbp) minder dan in de twee kwartalen ervoor. Die kleinere groei heeft vooral te maken met de lockdown als gevolg van de COVID-19 pandemie die halverwege december werd ingevoerd.

De consumentenprijzen waren in 2021 gemiddeld 2,7 procent hoger dan in 2020 (bron CBS).

Vorig jaar was de prijsstijging 1,3 procent. In de tweede helft van het jaar nam de inflatie fors toe, met name als gevolg van de prijsontwikkeling van energie.

3.8.3 De ontwikkeling in de financierings-, beleggings- en vermogensbehoefte

In de oorspronkelijke begroting 2021 van het WBL werd een financieringsbehoefte berekend van € 11,0 mln, te financieren middels langlopende geldleningen tegen een verwacht renteniveau van 1,5%. Navolgende tabel toont aan hoe de financieringsbehoefte zich in werkelijkheid ontwikkelde.

Bedragen x € 1 mln.	begroot	realisatie
Investerings	19,4	34,0
Aflossingen	16,2	15,5
Afschrijvingen	-24,6	-24,9
Kapitaalbehoefte	11,0	24,6

Door de hogere investeringen is de kapitaalbehoefte 2021 aanmerkelijk hoger uitgevallen dan vooraf begroot. Ter dekking van de kapitaalbehoefte zijn in 2021 twee vaste geldleningen aangetrokken, beide met een looptijd van 20 jaar en lineair af te lossen:

- per 15 oktober een lening ad € 37,0 mln tegen 0,448% rente;
- per 1 december een lening ad € 10,0 mln tegen 0,536% rente.

Het aantrekken van langlopende leningen was tevens noodzakelijk om te voldoen aan de kasgeldlimiet. Door het WBL worden geen beleggingen gedaan en/of deposito's uitgezet.

3.8.4 De ontwikkeling van de renterisiconorm en de kasgeldlimiet

De regels voor een juiste toepassing van het aantrekken van vreemd vermogen zijn vastgelegd in de Wet Financiering decentrale overheden (Wet Fido). Deze wet heeft als doel een solide financiering en kredietwaardigheid van decentrale overheden te bevorderen en in stand te houden. Om deze doelstellingen te kunnen toetsen hanteert de wet twee instrumenten:

- De renterisiconorm, gedefinieerd als een percentage van de omzet: het totaal van verplichte aflossingen en renteherzieningen mag niet meer bedragen dan 30% van het begrotingstotaal bij aanvang van betreffend jaar.
De norm heeft als doel om het renterisico bij herfinanciering van de vaste schuld te beheersen. Het WBL beperkt het renterisico door tenminste 1x per jaar vaste geldleningen op te nemen met een lineair aflossingsregime.
- De kasgeldlimiet. Bij deze gaat het om het inperken van renterisico's op korte schulden. De voor het WBL toegestane netto korte schuld als gemiddelde per kwartaal bedraagt maximaal 23% van het begrotingstotaal.

In 2021 is het WBL binnen de gestelde gemiddelde normen gebleven.

Bij het renterisico bedroeg de realisatie € 15,5 mln ten opzichte van de norm € 24,9 mln.

Begrotingstotaal (aanvang jaar)	82,9
Renterisico	
-norm (30 %)	24,9
-aflossingen	15,5
(Bedragen x € 1 mln.)	

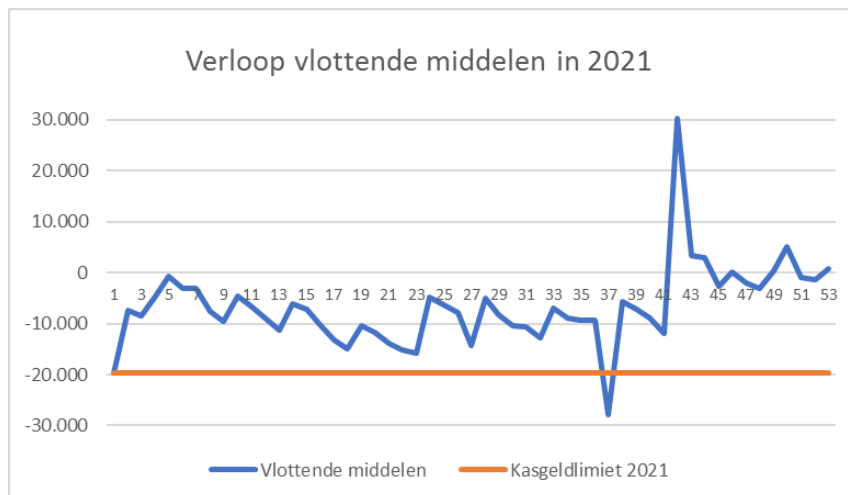
Uit onderstaand overzicht blijkt dat WBL ook binnen de gestelde norm kasgeldlimiet is gebleven.

Kasgeldlimiet: norm is 23% van het begrotingstotaal (aanvang jaar)				
(bedragen x € 1 mln)	kwartaal 1	kwartaal 2	kwartaal 3	kwartaal 4
norm kasgeldlimiet	-19,1	-19,1	-19,1	-19,1
realisatie gemiddeld	-7,0	-10,4	-10,1	-0,6

3.8.5 Relatie rentevisie en liquiditeitenbeheer

Onderstaande grafiek toont aan dat het rekening-courantsaldo nagenoeg het gehele jaar 2021 negatief is geweest. De laatste jaren wordt een negatief rekening-courantsaldo als acceptabel beschouwd. Reden daarvoor is dat de aan 'rood staan' verbonden rentelasten minimaal zijn en dat het tijdelijk afdekken van de financieringsbehoefte middels kasgeldleningen zelfs tot rentebaten leidt.

Ontwikkeling van vlottende schulden / middelen (per week x € 1.000)

De fluctuaties in de grafiek zijn het gevolg van:

- de maandelijkse exploitatiebijdragen van het Waterschap Limburg;
- de invloed van de opname/aflossingen van kasgeldleningen. In 2021 zijn 9 kasgeldleningen afgesloten, oplopend van € 13 mln. in januari tot € 25 mln in de tweede jaarhelft;
- de nieuwe vaste geldlening ad € 37,0 mln gevolgd door aflossing van de laatste kasgeldlening van 2021 ad € 25,0 mln in week 43.

Uit de grafiek blijkt dat in het 3^e kwartaal de kasgeldlimiet van € 19,6 mln kortstondig is overschreden met € 8,2 mln. Dit negatieve saldo in week 37 is het gevolg van het niet synchroon aflossen en aantrekken van een kasgeldlening ad € 25 mln.

Gemiddeld genomen is de norm voor de kasgeldlimiet in geen van de vier kwartalen van 2021 overschreden.

Het betalingsverkeer van WBL is vergaand gedigitaliseerd, zodat de geldstromen volledig "online" worden afgewikkeld.

3.8.6 Schatkistbankieren

Hiervoor verwijzen wij naar paragraaf 7.2.2. vlottende activa.

3.8.7 De waterschapfinanciering

Het WBL is een uitvoeringsorganisatie voor de taak zuiveringsbeheer. De hiervoor benodigde middelen worden ontvangen van het Waterschap Limburg. Het WBL is niet bevoegd om zelf Waterschapsbelastingen te heffen. Het Waterschap Limburg betaalde op basis van de vaststelling van de Begroting 2021 maandelijks 1/12-deel van de vastgestelde waterschap bijdrage.

3.9 EMU-SALDO

Achtergrond EMU-problematiek

In het kader van een verantwoorde ontwikkeling van de economie en het monetaire stelsel binnen de landen die deelnemen aan de EMU (Economische en Monetaire Unie), zijn in het Verdrag van Maastricht een aantal afspraken gemaakt. Een belangrijke afspraak is dat het EMU-tekort (lees overheidstekort) van een lidstaat niet meer mag bedragen dan 3% van het bruto binnenlands product (BBP). Het EMU-saldo is opgebouwd uit het totaal van het Rijk, de sociale fondsen, gemeenschappelijke regelingen en de decentrale overheden. Als de overheden in een jaar meer uitgeven dan ontvangen (op kasbasis) is sprake van een negatief EMU-saldo. Op basis van de afspraken is de EMU-ruimte voor de decentrale overheden in 2019 t/m 2022 bepaald op 0,4% van het BBP. Deze EMU-ruimte voor de decentrale overheden is in 2021 niet nader verdeeld over de individuele organisaties

Wet Hof

De Wet Hof is op 10 december 2013 aangenomen door de Eerste Kamer.

In de wet zijn o.a. de volgende afspraken verwerkt:

- Het Rijk stuurt alleen op het EMU-tekort voor alle decentrale overheden gezamenlijk (Provincies, Gemeenten en waterschappen). Dit heeft tot voordeel dat hogere EMU-tekorten van de ene groep decentrale overheden in een bepaald jaar gecompenseerd kunnen worden door lagere tekorten of overschotten van andere groepen;
- De Unie van Waterschappen, VNG en IPO hebben uitgesproken dat hiermee naar verwachting voldoende ruimte is voor alle noodzakelijke investeringen, ook om de gezamenlijke ambities uit het InterBestuurlijk Programma (IBP) te realiseren. Overheden hebben bij de aanpak van grote opgaven gekozen voor interbestuurlijke en interdepartementale samenwerking als één overheid. Voor de waterschappen gaat het dan met name om klimaatadaptatie, de energietransitie en de circulaire economie.

Bij sturing op het EMU-saldo zijn voorbeelden van maatregelen voor de waterschappen onder meer:

- Terugbrengen investeringsniveau;
- Verkorting van de activerings-/afschrijvingstermijn.

EMU-saldo 2021

In de Regeling Beleidsvoorbereiding en Verantwoording Waterschappen (BBVW) is opgenomen dat in het jaarverslag een specificatie van het EMU-saldo dient te worden opgenomen van het verslagjaar, inclusief de begroting en gewijzigde begroting, en het vorige verslagjaar. De moeilijkheid is dat waterschappen, net zoals de andere decentrale overheden, een ander boekhoudstelsel gebruiken dan waarop het EMU-saldo is gebaseerd. De waterschappen hanteren het baten- en lastenstelsel, terwijl het EMU-saldo is gebaseerd op transactiestelsel (lees kasbasis). Verder geldt dat het investeringsvolume bij de waterschappen grote invloed heeft op het EMU-saldo. Omdat het investeringsvolume van de waterschappen aanzienlijk is, hebben de waterschappen meestal een EMU-tekort. Over 2021 heeft het WBL met € 10,5 mln een negatief EMU-saldo. Dit verschil is met name het gevolg van het hogere investeringsniveau ten opzichte van de afschrijvingen.

EMU-saldo				
<i>(bedragen x € 1.000)</i>	Realisatie	Begroting	Begroting	Realisatie
	2021	na wijziging 2021	2021	2020
1 Exploitatiesaldo voor toevoeging/ontrekking aan reserves	-1.626	0	0	876
2 Invloed investeringen (zie staat van vaste activa)				
-/- bruto-investeringsuitgaven	35.404	42.504	19.611	59.200
+ investeringssubsidies	1.430	1.504	171	656
+ verkoop materiële en immateriële activa	0	0	0	66
+ afschrijvingen	24.938	24.630	24.630	23.309
3 Invloed voorzieningen				
+ toevoegingen aan voorzieningen t.l.v. exploitatie	190	0	0	0
-/- onttrekkingen aan voorzieningen t.b.v. exploitatie	0	0	0	0
-/- betalingen rechtstreeks uit voorzieningen	0	0	0	0
+ eventuele externe vermeerderingen van voorzieningen	0	0	0	0
4 Invloed reserves				
-/- eventuele betalingen rechtstreeks uit reserves	0	0	0	0
+ eventuele externe vermeerderingen van reserves	0	0	0	1.761
5 Deelnemingen en aandelen				
+ boekverlies	0	0	0	0
-/- boekwinst	0	0	0	0
EMU-saldo	-10.472	-16.370	5.190	-32.532

waterschapsbedrijf
limburg

water. samen halen we er meer uit

JAARREKENING

4 De exploitatierekening naar programma's

Dit hoofdstuk bevat een overzicht van de gerealiseerde netto-kosten van de programma's die zijn opgenomen in de programmaverantwoording.

WBL kent één programma Zuiveren en één kostendrager zuiveringsbeheer.

(Bedragen x € 1.000)	Realisatie 2021	Begroting na wijziging 2021	Begroting 2021	Realisatie 2020
Kosten	88.158	85.325	83.045	79.858
Eigen baten WBL	10.001	8.794	6.514	6.175
Netto kosten	78.157	76.531	76.531	73.683
Bijdrage Waterschap	76.531	76.531	76.531	74.559
Gerealiseerd resultaat	-1.626	0	0	876

De netto kosten zijn € 1,63 mln hoger dan gebudgetteerd. Zie ook paragraaf 2.1.3 Zuiveren wat heeft het gekost.

5 De exploitatierekening naar kosten- en opbrengst dragers

5.1 KOSTEN VAN DE STAFEEHEDEN NAAR BBP-OPZET

De sector Bedrijfsondersteuning verleent ondersteunende werkzaamheden ten behoeve van de primaire procesonderdelen van de uitvoerende sectoren. De hieraan verbonden kosten worden via de ondersteunende beheerproducten doorbelast aan de afnemende sectoren en vervolgens toegerekend aan de beleidsproducten volgens de BBP-opzet (Beleids- en Beheerproces) bij waterschappen.

5.2 LASTEN NA DOORBEREKENING VAN DE KOSTEN VAN OVERHEAD

Volg- nr.	Omschrijving (Bedragen x € 1.000)	Realisatie 2021	Begroting na wijziging 2021	Begroting 2021	Realisatie 2020
1	Planvorming	561	675	688	563
11	Eigen plannen	561	675	688	563
2	Bouw en exploitatie zuiveringstechnische werken	82.097	79.385	75.531	74.750
21	Getransporteerd afvalwater	18.049	17.302	14.701	14.569
22	Gezuiverd afvalwater	46.595	45.870	44.359	42.812
23	Verwerkt slib	17.453	16.213	16.471	17.369
4	Beheersing van lozingen	473	321	335	452
41	WVO-vergunningen en meldingen	0	0	0	0
43	Rioleringsplannen en subsidies lozingen	473	321	335	452
6	Bestuur en externe communicatie	1.130	989	2.941	871
61	Bestuur	393	405	2.360	391
62	Externe communicatie	737	584	581	480
81	Dekkingsmiddelen	0	313	313	0
8101	Onvoorzien	0	313	313	0
0	Geactiveerde lasten	2.027	2.100	2.284	2.207
01	Geactiveerde lasten bouwprojecten	2.027	2.100	2.284	2.207
	Door baten gecompenseerde kosten van ondersteunende beheerproducten (reeds toegerekend)	1.870	1.542	953	1.015
	TOTAAL LASTEN	88.158	85.325	83.045	79.858
	TOTAAL BATEN	86.532	85.325	83.045	80.734
	Gerealiseerd resultaat	-1.626	0	0	876

5.3

BATEN NA DOORBEREKENING VAN DE KOSTEN VAN OVERHEAD

Volg- nr.	Omschrijving (Bedragen x € 1.000)	Realisatie 2021	Begroting na wijziging 2021	Begroting 2021	Realisatie 2020
1	Planvorming	0	0	0	0
11	Eigen plannen	0	0	0	0
2	Bouw en exploitatie zuiveringstechnische werken	6.024	5.147	2.691	2.749
21	Getransporteerd afvalwater	4.442	3.763	1.432	1.667
22	Gezuiverd afvalwater	1.493	1.278	1.153	987
23	Verwerkt slib	89	106	106	95
4	Beheersing van lozingen	314	576	576	202
41	WVO-vergunningen en meldingen	0	0	0	0
43	Rioleringsplannen en subsidies lozingen	314	576	576	202
5	Heffing en invordering	0	0	0	0
51	Belastingheffing	0	0	0	0
52	Invordering	0	0	0	0
6	Bestuur en externe communicatie	5	10	10	2
61	Bestuur	5	10	10	2
62	Externe communicatie	0	0	0	0
81	Dekkingsmiddelen	76.531	76.531	76.531	74.559
8102	Mutatie algemene reserve		0	0	0
8103	Bijdrage van Waterschap	76.531	76.531	76.531	74.559
0	Geactiveerde lasten	2.389	2.100	2.284	2.207
7101	Geactiveerde lasten bouwprojecten	2.389	2.100	2.284	2.207
	Door baten gecompenseerde kosten van ondersteunende beheerproducten (reeds toegerekend)	1.269	961	953	1.015
	TOTAAL BATEN	86.532	85.325	83.045	80.734

6 De exploitatierekening naar kosten- en opbrengstsoorten

Rekeningresultaat en de bijgestelde begroting

Na vaststelling van de bestuursbegroting (oorspronkelijke begroting) heeft het Algemeen Bestuur diverse begrotingswijzigingen vastgesteld. Per saldo is de bijdrage van het Waterschap Limburg hierdoor niet gewijzigd.

Begrotingswijzigingen 2021 (Bedragen in € 1.000)	Begroting 2021	Mutaties ====>	Werkbegroting 2021	Mutaties ====>	Begroting na wijziging 2021
Kapitaallasten	28.486	0	28.486	0	28.486
Lasten sectoren	54.559	-123	54.436	2.403	56.839
Eigen baten	6.514	-123	6.391	2.403	8.794
Bijdrage Waterschap	76.531	0	76.531	0	76.531
Resultaat	0	0	0	0	0

Doordat voor de aangegeven begrotingswijzigingen al besluitvorming door het Algemeen Bestuur heeft plaatsgevonden, worden deze niet meer afzonderlijk toegelicht en wordt de onderhavige jaarrekening vergeleken met de bijgestelde begroting. Dit is in overeenstemming met de toetsing in het kader van de begrotingsrechtmatigheid.

6.1 EXPLOTATIERESULTAAT 2021

Het boekjaar 2021 is afgesloten met een negatief resultaat van € 1,63 mln.

Exploitierekening (bedragen x € 1.000)	Realisatie 2021	Begroting na wijziging 2021	Begroting 2021	Realisatie 2020
LASTEN				
Rentelasten	3.758	3.856	3.856	3.986
Afschrijving	24.938	24.630	24.630	23.309
Totaal kapitaallasten	28.696	28.486	28.486	27.295
Salarissen	13.644	14.340	14.099	12.656
Sociale lasten	3.906	3.865	3.669	3.550
Overige personeelslasten	886	1.002	947	865
Personeel van derden	2.297	872	1.014	1.748
Voormalig personeel en bestuur	195	91	91	214
Totaal personeelslasten	20.928	20.171	19.820	19.033
Duurzame gebruiksgoederen	542	576	576	572
Overige gebruiks- en verbruiksgoederen	3.340	3.869	4.226	3.901
Energie	8.260	8.244	8.362	8.100
Huren en rechten	397	207	151	216
Verzekeringen	212	188	188	205
Belastingen	1.054	1.002	1.002	1.100
Onderhoud door derden	13.299	12.280	9.802	9.678
Overige diensten door derden	10.939	9.639	9.880	9.398
Totaal goederen en diensten van derden	38.042	36.006	34.186	33.171
Bijdrage aan bedrijven	365	209	54	198
Bijdragen aan overheden	93	106	149	126
Bijdragen aan overigen	35	35	36	35
Totaal bijdragen aan derden	493	349	240	359
Toevoegingen aan voorzieningen	0	0	0	0
Onvoorzien	0	313	313	0
Totaal toevoegingen aan voorzieningen	0	313	313	0
TOTAAL LASTEN	88.158	85.325	83.045	79.858
BATEN				
Financiële baten	36	10	10	30
Personeelsbaten	103	8	0	44
Goederen en diensten aan derden	6.152	5.615	3.284	3.216
Bijdrage van derden	1.321	1.062	937	678
Interne verrekeningen	0	0	0	0
Geactiveerde personeelslasten	2.252	1.969	2.154	2.082
Geactiveerde bouwrente	137	130	130	125
Onttrekking aan voorziening	0	0	0	0
TOTAAL BATEN	10.001	8.794	6.514	6.175
TOTAAL NETTO KOSTEN	78.157	76.531	76.531	73.683
BIJDRAGE WATERSCHAP	76.531	76.531	76.531	74.559
GEREALISEERD SALDO VAN BATEN EN LASTEN	-1.626	0	0	876
Algemene reserve	0	0	0	1.000
Risicoreserve	676	0	0	1.525
Bestemmingsreserve innovatie	200	0	0	0
Reserve innovatie en duurzaamheid	0	0	0	0
Totaal toevoegingen aan reserves (lasten)	876	0	0	2.525
Algemene reserve	876	0	0	1.525
Risicoreserve	0	0	0	1.000
Bestemmingsreserve innovatie	0	0	0	0
Reserve innovatie en duurzaamheid	0	0	0	0
Totaal onttrekkingen aan reserves (baten)	876	0	0	2.525
SALDO MUTATIES RESERVES	0	0	0	0
GEREALISEERD RESULTAAT	-1.626	0	0	876
PERSONEEL				
Aantal formatieplaatsen (fte's)	227,0	227,0	211,1	210,5
waarvan structureel bezet per ultimo (*)	206,3			199,0

(*) hiermee wordt aangeduid de per die datum structureel ingevulde formatie (vaste formatie + proeftijd-formatie + boven formatief), dus niet de tijdelijk ingevulde formatie (uitzendkrachten e.d.)

Analyse begrotingsrechtmatigheid

In de toelichting op de exploitatierekening is een analyse van de afwijkingen tussen de begroting na wijziging en de gerealiseerde baten en lasten opgenomen. WBL voert in het kader van BBVW één programma uit en de toets op begrotingsrechtmatigheid wordt op programmaniveau uitgevoerd op de lasten.

Totaal lasten 2021 begroot na wijziging:	€ 85.325.135
Totaal lasten 2021 gerealiseerd:	€ 88.158.110
Per saldo hogere lasten:	€ 2.832.975

Deels wordt dit gecompenseerd door hogere baten dan begroot (€ 1.206.713).

Het bestuur is middels directierapportages geïnformeerd over hogere gerealiseerde lasten ten opzichte van de begrote lasten.

6.2 LASTEN NAAR SOORT

Volg- nr.	Omschrijving (Bedragen x € 1.000)	Realisatie 2021	Begroting na wijziging 2021	Begroting 2021	Realisatie 2020
41	Rente en afschrijvingen	28.696	28.486	28.486	27.295
4101	Externe rentelasten	3.753	3.846	3.846	3.984
4102	Interne rentelasten	5	10	10	2
4103	Afschrijvingen van activa	24.938	24.630	24.630	23.309
4104	Afschrijvingen boekverliezen	0	0	0	0
42	Personeelslasten	20.928	20.171	19.820	19.033
4201	Salarissen huidig personeel en bestuurders	13.644	14.340	14.099	12.656
4202	Sociale premies	3.906	3.865	2.946	3.550
4204	Overige personeelslasten	886	1.002	947	865
4205	Personeel van derden	2.297	872	1.014	1.748
4206	Uitkeringen voormalig personeel en bestuurders	195	91	91	214
43	Goederen en diensten van derden	38.042	36.006	34.186	33.171
4301	Duurzame gebruiksgoederen	542	576	576	572
4302	Overige gebruiksgoederen en verbruiksgoederen	3.340	3.869	4.226	3.901
4303	Energie	8.260	8.244	8.362	8.100
4304	Huren en rechten	397	207	151	216
4305	Leasebetalingen	0	0	0	0
4306	Pachten en erfpachten	0	0	0	0
4307	Verzekeringen	212	188	188	205
4308	Belastingen	1.054	1.002	1.002	1.100
4309	Onderhoud door derden	13.299	12.280	9.802	9.678
4310	Overige diensten door derden	10.939	9.639	9.880	9.398
44	Bijdragen aan derden	493	349	240	359
4401	Bijdragen aan bedrijven	365	209	54	198
4402	Bijdragen aan overheden	93	106	149	126
4403	Bijdragen aan overigen	35	35	36	35
45	Toevoegingen aan voorzieningen	0	313	313	0
4501	Toevoegingen aan voorzieningen	0	0	0	0
4502	Onvoorzien	0	313	313	0
46	Kostentoerekening	0	0	0	0
4601	Toegerekende kapitaallasten	28.691	28.346	28.346	27.136
4602	Doorberekende kapitaallasten	-28.691	-28.346	-28.346	-27.136
	Totaal Kosten	88.159	85.325	83.045	79.858
	Totaal Baten	86.532	85.325	83.045	80.734
	Gerealiseerd resultaat	-1.627	0	0	876

Lasten 2021: verschil met 2020

(Bedragen x € 1 mln.)	Realisatie 2021	Realisatie 2020	Vershil
Rente en afschrijvingen	28,70	27,30	1,40
Personeelslasten	20,93	19,03	1,90
Goederen en diensten van derden	38,04	33,17	4,87
Bijdrage aan derden	0,49	0,36	0,13
Toevoeging aan voorzieningen en onvoorzien	0,00	0,00	0,00
Totaal	88,16	79,86	8,30

Ten opzichte van de jaarrekening 2020 zijn de lasten met € 8,30 mln toegenomen als gevolg van:

- hogere kapitaallasten (€ 1,40 mln) door met name:
  - een stijging van de afschrijvingskosten door een toename van de materiële vaste activa;
  - deels gecompenseerd door een daling van de rentetarieven op langlopende leningen. Daarnaast lagere interne rentelasten door met name rente op kasgeldleningen.
- hogere personeelslasten (€ 1,90 mln) door met name:
  - hogere kosten salarissen, pensioen en sociale lasten doordat, als gevolg van Operatie Waterkracht, meer medewerkers in vaste dienst zijn aangenomen, CAO verhogingen, verhoging opslag IKB, hoger ziekteverzuim en reguliere salarisverhogingen.;
  - hogere kosten voor inhuur personeel van derden door het niet tijdig kunnen invullen van vacatures;
  - hogere overige personeelslasten als gevolg met name van hogere wervings- en opleidingskosten personeel;
  - lagere kosten voormalig personeel en Bestuur.
- hogere uitgaven voor goederen en diensten van derden door met name:
  - hogere energiekosten met name door hogere kosten elektra door combinatie van een hoger volume en kostprijsstarief;
  - hogere kosten huren en rechten door met name hogere kosten huur bedrijfsauto's door vertraging in aanbesteding en huurkosten Poederkool;
  - hogere kosten verzekeringen door met name hogere herverzekeringspremies;
  - lagere uitgaven aan belastingen als gevolg van met name lagere kosten verontreinigingsheffing Rijkswateren;
  - hogere uitgaven onderhoud door derden met name extra kosten Elektro onderhoud voor een project van een klant en hoger mechanisch onderhoud aan eigen installaties;
  - hogere uitgaven voor overige diensten door derden met name COVID-19 bemonstering, meer innovatief onderzoek, hogere kosten slib problematiek en zandvanger.
  - lagere uitgaven voor duurzame gebruiksgoederen als gevolg van o.a. lagere aanschaf mobiele telefoons en thuiswerkapparatuur;
  - lagere uitgaven voor overige gebruiks- en verbruiksgoederen als gevolg van met name lagere lasten verbruik chemicaliën slib door optimalisatie van het productieproces (bezetting en toezicht) en lagere kosten werkplek/Arbo middelen in verband met Covid-19. Aankoop werkkleding is hoger omdat er relatief in 2021 meer is vervangen door vertraging in de aanbesteding en door toename van nieuw personeel;
- hogere bijdrage aan derden (€ 0,13 mln) als gevolg van met name hogere bijdragen in het kader van innovatieonderzoek Big Data Platform.

Lasten 2021: verschil met de bijgestelde begroting 2021

(Bedragen x € 1 mln.)	Realisatie 2021	Begroting na wijziging 2021	Vershil
Rente en afschrijvingen	28,70	28,49	0,21
Personeelslasten	20,93	20,17	0,76
Goederen en diensten van derden	38,04	36,01	2,03
Bijdrage aan derden	0,49	0,35	0,14
Toevoeging aan voorzieningen en onvoorzien	0,00	0,31	-0,31
Totaal	88,16	85,33	2,83

De gerealiseerde lasten zijn € 2,83 mln hoger dan begroot als gevolg van:

- hogere kapitaallasten (€ 0,21 mln) door:
  - hogere afschrijvingskosten als gevolg van andere samenstelling componenten bij de afschrijving.
  - lagere rentelasten als gevolg van een renteherziening van een langlopende lening en door de inzet van kasgeldleningen;
- hogere personeelslasten (€ 0,76 mln) door:
  - hogere kosten personeel van derden door niet (tijdig) invullen van de formatieruimte, overspannen arbeidsmarkt, hoger ziekteverzuim dan de Verbaan norm;
  - hogere kosten voormalig personeel en Bestuur;
  - lagere kosten personeel, pensioen en overige personeelskosten door niet invullen formatieruimte.
- hogere uitgaven voor goederen en diensten van derden (€ 2,03 mln) als gevolg van diverse onder- en overschrijdingen (zie paragraaf 3.1 ontwikkelingen in het vorig begrotingsjaar en paragraaf 3.5 incidentele baten en lasten);
- hogere bijdrage aan derden (0,14 mln) met name door de hogere bijdragen in het kader van het innovatieonderzoek Big Data Platform.

6.3 BATEN NAAR SOORT

Volg- nr.	Omschrijving (Bedragen x € 1.000)	Realisatie 2021	Begroting na wijziging 2021	Begroting 2021	Realisatie 2020
81	Financiële baten	36	10	10	30
8101	Externe rentebaten	32	0	0	28
8102	Interne rentebaten	5	10	10	2
8103	Dividenden en bonusuitkeringen	0	0	0	0
82	Personeelsbaten	103	8	0	44
8201	Baten ivm salarissen en sociale lasten	31	0	0	10
8202	Uitlening van personeel	69	8	0	22
8203	Uitlening van personeel	3	0	0	12
83	Goederen en diensten aan derden	6.152	5.615	3.284	3.216
8301	Verkoop van grond	0	0	0	84
8302	Verkoop van duurzame goederen	0	0	0	0
8303	Verkoop van overige goederen	45	43	43	36
8304	Opbrengst uit grond en water	16	27	27	43
8305	Huuropbrengst uit overige eigendommen	918	902	902	856
8306	Diensten voor derden	5.173	4.642	2.311	2.198
84	Bijdragen van derden	1.321	1.062	937	678
8401	Bijdragen van overheden	1.301	937	937	649
8402	Bijdragen van overigen	20	125	0	29
86	Interne verrekeningen	2.389	2.099	2.284	2.207
8601	Onttrekkingen aan voorzieningen	0	0	0	0
8602	Onttrekking aan reserves	0	0	0	0
8603	Geactiveerde lasten	2.389	2.099	2.284	2.207
	Totaal Opbrengsten Waterschapsbedrijf	10.001	8.794	6.515	6.175
	Bijdrage van Waterschap	76.531	76.531	76.531	74.559
	Totaal Opbrengsten	86.532	85.325	83.046	80.734

Baten 2021: verschil met 2020

(Bedragen x € 1 mln.)	Realisatie 2021	Realisatie 2020	Vershil
Bijdrage Waterschap	76,53	74,56	1,97
Eigen baten WBL	7,61	3,97	3,64
Geactiveerde lasten	2,39	2,21	0,18
Totaal	86,53	80,74	5,79

Ten opzichte van 2020 zijn de baten met € 5,79 mln toegenomen als gevolg van:

- hogere bijdrage van het Waterschap Limburg (€ 1,97 mln);
- hogere eigen baten (€ 3,64 mln) door met name meer werkzaamheden voor klanten (€ 3,18 mln) en hogere bijdrage van derden (€ 0,45 mln);
- hogere geactiveerde lasten (€ 0,18 mln) als een saldo van hogere gerealiseerde directe projecturen en hogere geactiveerde bouwrente.

Baten 2021: verschil met bijgestelde Begroting 2021

(Bedragen x € 1 mln.)	Realisatie 2021	Begroting na wijziging 2021	Vershil
Bijdrage Waterschap	76,53	76,53	0,00
Eigen baten WBL	7,61	6,69	0,92
Geactiveerde lasten	2,39	2,10	0,29
Totaal	86,53	85,33	1,21

De gerealiseerde baten zijn € 1,21 mln hoger dan begroot als gevolg van:

- hogere eigen baten (€ 0,92 mln) door een saldo van diverse posten waaronder doorberekende kosten extra bemonsteringen COVID-19 en te verwachten vergoeding WTS regeling hoogwatercrisis;
- hogere geactiveerde lasten dan begroot (€ 0,29 mln) door met name een bredere definitie van projectmedewerker met als gevolg een hoger aantal geactiveerde uren.

6.4 ONZEKERHEDEN IN DE BATEN EN LASTEN

SDE-subsidies

In de baten zijn de ontvangen SDE-subsidies zonnepalen en TDH Venlo opgenomen op basis van de ontvangen voorschotten. In 2022 zal de afrekening plaatsvinden middels vaststelling tarief door de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO) en de daadwerkelijke opbrengst. Een bijstelling (negatief of positief) van het tarief of opbrengst als gevolg van de beschikking van RVO kan leiden tot een bijstelling van de opbrengst die in 2021 wordt verantwoord. In 2021 is rekening gehouden met de best mogelijke schatting van het tarief, gebaseerd op de beschikking van RVO.

Regeling WTS

In de baten is het te verwachten te ontvangen bedrag op basis van het voorzichtigheidsbeginsel uit de WTS-regeling als gevolg van de hoogwatercrisis opgenomen, zijnde € 0,31 mln.

7 Balans en toelichting

7.1 BALANS PER 31 DECEMBER 2021

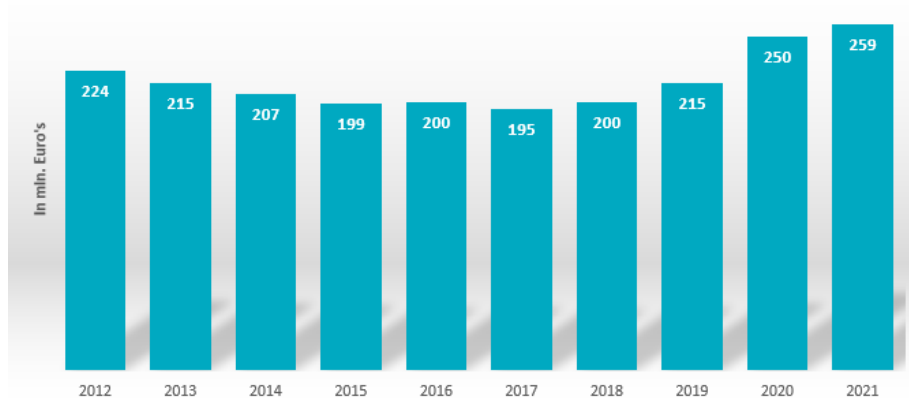
Activa (Bedragen x € 1.000)	31 december 2021	31 december 2020
1. Vaste activa		
1. Immateriële vaste activa	1.838	928
2. Materiële vaste activa	244.790	186.797
3. Financiële vaste activa	20	20
4. Immateriële vaste activa in uitvoering	0	1.404
5. Materiele vaste activa in uitvoering	12.314	60.777
	258.962	249.926
2. Vlottende activa		
1. Voorraden	2.782	2.602
2. Uitzettingen met een looptijd korter dan 1 jaar	0	0
3. Liquide middelen	777	13
4. Kortlopende vorderingen	2.666	1.373
5. Overlopende activa	1.058	261
	7.283	4.249
	266.245	254.175
Passiva (Bedragen x € 1.000)	31 december 2021	31 december 2020
3. Eigen vermogen		
1. Algemene reserve		
Algemene reserve	0	0
Risicoreserve	1.201	525
	1.201	525
2. Bestemmingsreserves		
Reserve innovatie en duurzaamheid	0	0
Bestemmingsreserve innovatie	200	0
	200	0
3. Gerealiseerd resultaat	-1.626	876
	-225	1.401
4. Voorzieningen		
	190	0
	190	0
5. Vaste schulden met looptijd van 1 jaar of langer		
1. Geldleningen (niet obligatie, niet van overheden)	242.153	209.791
2. Langlopende leaseverplichtingen	0	6
	242.153	209.797
6. Netto vlottende schulden met een looptijd < 1 jaar		
1. Kasgeldleningen	0	0
2. Rekening-courant verhoudingen	0	0
3. Schulden aan kredietinstellingen	0	19.668
4. Schulden aan leveranciers	4.441	2.865
5. Schulden aan belastingen, sociale en pensioenpremies	1.194	1.191
6. Overige kortlopende schulden	17.802	18.561
	23.437	42.285
7. Overlopende passiva		
1. Overlopende passiva	690	692
	690	692
	266.245	254.175

7.2 TOELICHTING BALANS

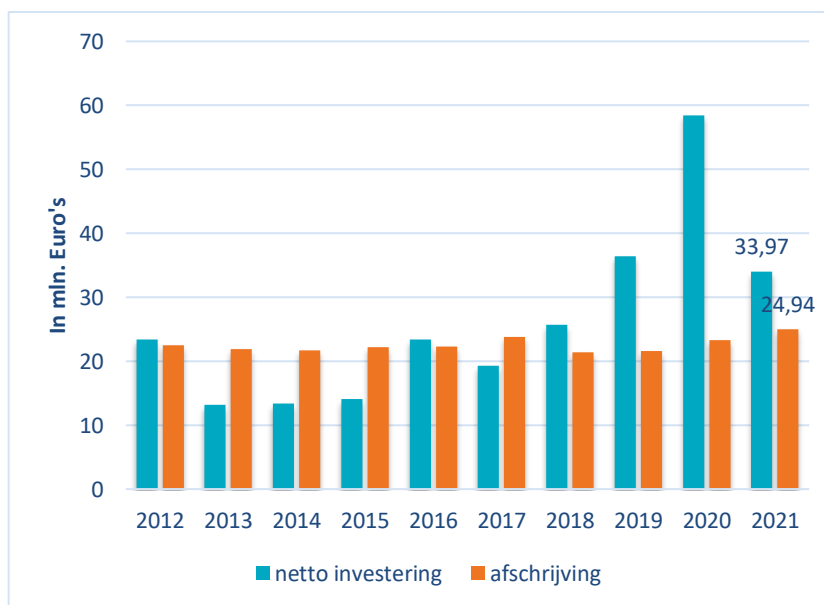
7.2.1 Vaste activa

Vaste activa totaal

Ten opzichte van vorig jaar is de waarde van de vaste activa toegenomen met een bedrag van € 9,03 mln, wat wordt veroorzaakt door hogere investeringsuitgaven in het afgelopen jaar in relatie tot de redelijk stabiele afschrijvingskosten (grafiek 2). In bijlage 1 zijn de vaste activa nader gespecificeerd. In grafiek 1 is de ontwikkeling van de vaste activa over de jaren 2012 tot en met 2021 grafisch weergegeven.

Grafiek 1: Ontwikkeling vaste activa 2012-2021

Grafiek 2: Netto-investeringen versus afschrijvingen 2012-2021

Immateriële vaste activa

De waarde van de immateriële vaste activa stijgt met € 0,91 mln naar € 1,84 mln zijnde het saldo van de investeringen/desinvesteringen ad € 1,80 mln en de afschrijvingen ad € 0,89 mln.

SVA	omschrijving	Boekwaarde 31-12-2020	Investering- Desinvestering	Afschrijving	Bijdrage van Derden	Duurzame waardevermindering	Boekwaarde 31-12-2021
Immateriële vaste activa		928.147	1.802.136	892.782	0	0	1.837.501
0101	Uitgaven afsluiten geldleningen	0	0	0	0	0	0
0102	Uitgaven onderzoek/ontwikkeling	928.147	1.802.136	892.782	0	0	1.837.501
0103	Subsidies/ bijdragen aan derden	0	0	0	0	0	0
0104	Afkoopsommen aan overheden	0	0	0	0	0	0
	Overige immateriële activa	0	0	0	0	0	0

De investeringen hebben betrekking op de post 'onderzoek en ontwikkeling' en bestaat uit meerdere projecten gericht op studie en onderzoek naar nieuwe technologieën en ontwikkelingen.

Materiële vaste activa

De waarde van de materiële vaste activa stijgt met € 57,99 mln naar € 244,79 mln zijnde het saldo van de investeringen/desinvesteringen ad € 83,51 mln en de reguliere afschrijvingen ad € 24,05 mln en bijdrage van derden ad € 1,47 mln.

SVA	omschrijving	Boekwaarde 31-12-2020	Investering- Desinvestering	Afschrijving	Bijdrage van Derden	Duurzame waardevermindering	Boekwaarde 31-12-2021
Materiële vaste activa		186.797.052	83.512.534	24.045.115	1.474.500	0	244.789.971
0201	Gronden	7.994.129	0	0	0	0	7.994.129
0202	Vervoermiddelen en werktuigen	186.313	0	93.156	0	0	93.156
0203	Overige bedrijfsmiddelen	16.165.732	775.697	3.527.063	0	0	13.414.366
0204	Kantoren, centrale werkplaatsen	7.015.413	5.867.003	1.056.745	-11.234	0	11.836.905
02071	ZTW: Transportsysteem	33.424.100	9.469.133	3.336.905	1.482.930	0	38.073.397
02072	ZTW: Zuiveringsinstallaties	112.663.440	66.024.840	13.703.581	2.804	0	164.981.896
02073	ZTW: Slibontwateringsinstallaties	6.260.022	1.074.822	1.950.737	0	0	5.384.107
02074	ZTW: Drogers	3.087.904	301.038	376.926	0	0	3.012.015
0210	Overige materiële vaste activa	0	0	0	0	0	0

Financiële vaste activa

De waarde van de financiële vaste activa is ongewijzigd en bedraagt € 20.000. Deze bestaat uit de deelneming in Verdygo BV. Op 17-12-2014 heeft het Algemeen Bestuur besloten tot oprichting van Verdygo BV met het doel het exploreren en exploiteren van kennis. WBL heeft in 2015 € 20.000 gestort in het aandelenkapitaal van Verdygo BV.

SVA	omschrijving	Boekwaarde 31-12-2020	Investering- Desinvestering	Afschrijving	Bijdrage van Derden	Duurzame waardevermindering	Boekwaarde 31-12-2021
Financiële vaste activa		20.000	0	0	0	0	20.000
0301	Aandelen en deelnemingen	20.000	0	0	0	0	20.000
0303	Vaste leningen aan ambtenaren	0	0	0	0	0	0
0304	Vaste leningen aan overheden	0	0	0	0	0	0

Immateriële vaste activa in uitvoering

De waarde van de immateriële vaste activa in uitvoering daalt met € 1,40 mln naar € 0,00 mln omdat alle projecten afgerond en geactiveerd zijn.

SVA	omschrijving	Boekwaarde 31-12-2020	Investering- Desinvestering	Afschrijving	Bijdrage van Derden	Duurzame waardevermindering	Boekwaarde 31-12-2021
Immateriële vaste activa (OHW)		1.403.674	-1.403.673	0	0	0	0
701101	Uitgaven afsluiten geldleningen	0	0	0	0	0	0
701201	Onderzoek en ontwikkeling	1.403.674	-1.403.673	0	0	0	0

Materiële vaste activa in uitvoering

De waarde van de materiële vaste activa in uitvoering daalt met € 48,46 mln naar € 12,31 mln omdat een aantal grote projecten zoals rwzi Panheel, rwzi Stein, verduurzaming / vergroening kantoor, rwzi Sijpeveld continuïteit en persleiding Velden-Venlo geactiveerd zijn.

Naar verwachting worden projecten die per ultimo 2021 nog een restant krediet hebben binnen een periode van maximaal 3 jaren geëffectueerd.

SVA	omschrijving	Boekwaarde 31-12-2020	Investering- Desinvestering	Afschrijving	Bijdrage van Derden	Duurzame waardevermindering	Boekwaarde 31-12-2021
Materiële vaste activa (OHW)		60.776.708	-48.506.586	0	-44.152	0	12.314.274
	Gronden	0	0	0	0	0	0
712001	Vervoermiddelen en werktuigen	5.323	0	0	0	0	5.323
713001	Overige bedrijfsmiddelen	1.093.388	848.247	0	204.587	0	1.737.047
714001	Kantoren, centrale werkplaatsen	4.248.058	-4.139.092	0	108.966	0	0
717xxx	Zuiveringstechnische werken	55.429.940	-45.215.741	0	-357.705	0	10.571.904

Investeringen

In de Meerjarenraming 2021-2030 en begroting 2021 werden de netto projectuitgaven voor 2021 geraamd op € 19,4 mln. De bijgestelde begroting geeft een totaal van € 41,0 mln. Onderstaande tabel geeft een overzicht van de projecten met wijzigingen in het investeringsbudget:

Investeringsbudget 2021 - bedrag (x € 1 mln.)	
Oorspronkelijk investeringsbudget 2021	19,4
	Mutaties
Project rwzi Stein: voldoen aan KRW-eisen per 2021	5,6
Project Transport systeem Westelijke Mijnstreek	4,5
Project slibopslag Susteren	3,7
Project Verduurzaming kantoorgebouw	1,8
Project Superlocal	1,1
Project Renovatie leiding Daalakker - rwzi Roermond	1,0
Project Big Data, transportsysteem	0,9
Terreinverlichting diverse rwzi's	0,8
Project Leiding Sijpeveld-Wijlre.	0,8
Project rwzi Sijpeveld, maatregelen continuïteit	0,7
Project Rwn Venlo vervangen ruimerbruggen.	0,6
Het saldo van mutaties in projecten < 0,5 mln	4,1
Afname niet gespecificeerde ramingen	-4,0
Investeringsbudget 2021 na wijzigingen	41,0

Afwijkingen ten opzichte van de bijgestelde begroting

De werkelijke uitgaven in 2021 zijn € 7,0 mln lager dan het bijgestelde investeringsniveau van € 41,0 mln. De volgende tabel geeft een overzicht van de verschillen tussen geraamde en gerealiseerde uitgaven in 2021:

Code	Omschrijving	Realisatie	Begroting	Begroting	Realisatie
(Bedragen x € 1.000)		2021	na wijziging 2021	2021	2020
Instandhouding zuiveringstech.werken		32.117	38.897	19.259	54.047
	Transportsysteem	7.910	7.512	2.748	9.889
	Zuiveringsinstallaties (van rioolwater)	23.346	30.710	15.740	43.480
	Slibontwateringsinstallaties	758	580	770	374
	Slibdrogers	104	95	0	304
Nieuwe ontwikkelingen zuiveringstechn.werken		309	267	10	341
	Transportsysteem	72	34	0	216
	Zuiveringsinstallaties (van rioolwater)	0	0	0	23
	Waterketenactiviteiten	237	233	10	103
Overige investeringen		2.978	3.340	342	4.812
	Automatisering	1.138	1.541	86	1.173
	Dienstvoertuigen	9	8	0	18
	Kantoorgebouw	1.799	1.765	257	3.542
	Waterketenactiviteiten	31	26	0	78
Bruto investeringsuitgaven		35.404	42.504	19.611	59.200
Subsidies/bijdragen		1.430	1.504	171	656
Totaal netto investeringsuitgaven		33.974	41.000	19.440	58.545

Het werkelijke uitgavenniveau in 2021 is € 7,0 mln lager dan begroot, omdat in de planning voor 2021 drie bestuursrelevante projecten geraamd zijn waarvan door gewijzigde omstandigheden de uitgaven (€ 8,3 mln) voor een deel doorschuiven naar 2022. Het betreft:

1. Project Westelijke Mijnstreek Transportsysteem.
Tijdens de voorbereiding is gebleken dat een gekoppelde persleiding dusdanig is verzwakt, dat deze eerst dient te worden versterkt alvorens gestart kan worden met de renovatie van de gemalen. Als gevolg van deze planningswijziging verschuift € 4,5 mln. van 2021 naar 2022.
2. Project RWZI Susteren, opslag ontwaterd slib.
Gedurende de aanvraag van de vergunning zijn aanvullende eisen gesteld die leiden tot vertraging in de realisatie van dit project. Mede als gevolg van COVID-19 ontbreekt capaciteit bij marktpartijen om dit voortvarend op te pakken en de eerder verloren tijd in te halen. De druk op de markt en beschikbaarheid laten tevens een prijsopdrijvend effect zien. Als gevolg van deze vertraging verschuift € 3,0 mln. van 2021 naar 2022.
3. Project leiding Sempelveld-Wijlre.
Voor dit project levert WBL alleen een bijdrage en technische advies. Het project wordt uitgevoerd door de gemeente Gulpen-Wittem. Er is vertraging ontstaan door COVID-19. Het project is in voorbereiding bij de gemeente en zal naar verwachting in de 2e helft van 2022 worden uitgevoerd. Als gevolg van deze vertraging verschuift € 0,8 mln. van 2021 naar 2022.

Deze vertraging in het realiseren van het investeringsniveau is voor een deel gecompenseerd door andere projecten, met een investering van € 1,3 mln.

7.2.2 Vlottende activa

Vorraden / grond- en hulpstoffen voor eigen gebruik

Nadat in 2018 het Centraal Magazijn is geopend is WBL gestart om de ontvangst en uitgifte van goederen/ inkopen (grond- en hulpstoffen) via de voorraadrekeningen te boeken. In 2019 en 2020 heeft er een inhaalslag plaatsgevonden met betrekking tot het verhuizen van voorraden van de RWZI's naar het centraal magazijn. In 2021 is dit traject afgerond. De waarde per ultimo 2021 bedraagt € 2,78 mln. Het betreft onderdelen en materialen van zuiveringsinstallaties.

Uitzettingen met een looptijd korter dan 1 jaar

Onder de post overige uitzettingen wordt de aan werknemers verstrekte kleine kas verantwoord. In 2020 zijn de kleine kassen opgeheven.

Liquide middelen

De liquide middelen bestaan uit banktegoeden bij de NWB-bank (€ 0,76 mln) en de Rabobank (€ 0,02 mln).

Schatkistbankieren

Op 15 december 2013 is de wet verplicht schatkistbankieren van kracht geworden. Vanaf dat moment zijn alle decentrale overheden (provincies, gemeenten, waterschappen en gemeenschappelijke regelingen in de vorm van een openbaar lichaam) verplicht om hun overtollige middelen in de schatkist aan te houden voor zover die een drempelbedrag, zijnde 0,75% van de bruto-exploitatiekosten uit de begroting, te boven gaan (gemiddelde per kwartaal). De verplichting tot schatkistbankieren is voor decentrale overheden geregeld in de wet Fido. Met ingang van boekjaar 2014 geldt ook de verplichting om in de jaarrekening verantwoording af te leggen over schatkistbankieren. Dit drempelbedrag voor 2021 bedroeg € 622.000. In 2021 is er tijdelijk gebruik gemaakt van schatkistbankieren. Zie onderstaande tabel. Aan de regelgeving inzake schatkistbankieren is in 2021 voldaan.

2021	Naar schatkistbankieren	Van schatkistbankieren	Saldo
1e kwartaal	€ -	€ -	€ -
2e kwartaal	€ -	€ -	€ -
3e kwartaal	€ -	€ -	€ -
4e kwartaal	€ 6.000.000	€ 6.000.000	€ -
Totaal	€ 6.000.000	€ 6.000.000	

Kortlopende vorderingen

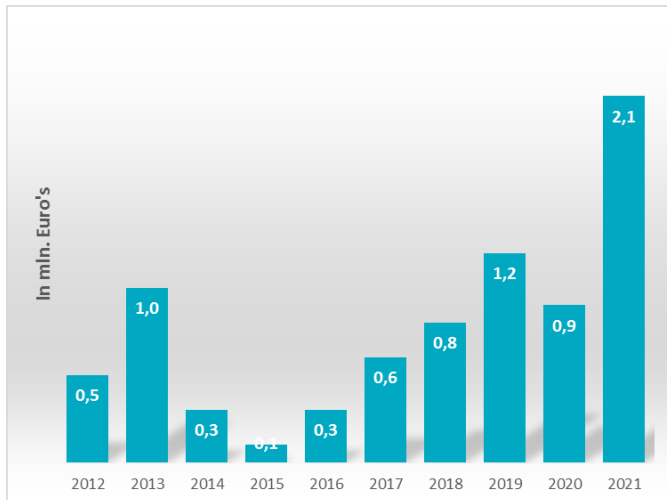
Openstaande vorderingen op debiteuren:

Van het openstaande debiteurensaldo per ultimo 2021 ad € 2,13 mln betrof het € 0,06 mln. vorderingen op de gelieerde bedrijven Verdygo BV en Waterschap Limburg. Grootste aandeel in het debiteurensaldo betreft 2 facturen van 1 klant ad. € 1,19 mln. Van het openstaande debiteurensaldo is bij € 0,07 mln de betaaltermijn van 30 dagen overschreden.

Per 7-3-2022 zijn alle facturen betaald.

Onderstaand is de ontwikkeling van het debiteurensaldo grafisch weergegeven. Er zijn geen openstaande posten met kans op incurantheid c.q. risico.

Grafiek 3: Ontwikkeling debiteurensaldo 2012-2021

Rekening courant verhouding met Verdygo B.V.:

Op 31 december 2021 bedroeg de vordering op gelieerd bedrijf Verdygo B.V. € 0,54 mln in de vorm van een rekening-courant krediet. Het gemaximeerde bedrag van de rekening-courant verhouding met Verdygo B.V. is € 0,60 mln.

Overlopende activa

De post van € 1,06 mln bestaat vooral uit:

- te ontvangen bedrag klanten (€ 0,46 mln);
- te ontvangen bedrag WTS (€ 0,31 mln);
- vooruitbetaalde crediteurenfacturen (€ 0,27 mln);
- te ontvangen bedragen VPB 2020, VPB 2021 en levensloop (€ 0,01 mln);
- teveel betaald voorschot energiebelasting (€ 0,01 mln).

7.2.3 Eigen vermogen

Het eigen vermogen van het WBL is te onderscheiden in de algemene reserve, bestemmingsreserves en het gerealiseerde resultaat.

Reserves kunnen worden omschreven als vermogensbestanddelen die als eigen vermogen zijn aan te merken en vanuit bedrijfseconomisch en bestuurlijk oogpunt vrij inzetbaar zijn.

Op grond van de BBVW moet de vorming, voeding, onttrekking en opheffing van reserves plaatsvinden bij de resultaatsbestemming. Het ten laste van de exploitatie vormen van reserves is dan ook niet toegestaan. De vaststelling van de noodzakelijke omvang van de reserves (inclusief alle mutaties) is een bevoegdheid van het Algemeen Bestuur.

Het eigen vermogen per einde boekjaar:

Eigen vermogen (bedragen in € 1)	Boekwaarde 31-12-2021	Boekwaarde 31-12-2020
Algemene reserve:		
- Algemene reserve	0	0
- Risicoreserve	1.200.953	525.135
Reserve innovatie duurzaamheid	0	0
Bestemmingsreserve innovatie	200.000	0
Gerealiseerd resultaat	-1.626.263	875.818
Totaal eigen vermogen	-225.310	1.400.953

De algemene reserve

De algemene reserve / risicoreserve dient primair als weerstandsvermogen voor het opvangen van risico's. De nagestreefde omvang van deze reserve is afhankelijk van de geïnventariseerde risico's en de berekende waarde als een product van: kans van risico maal financieel gevolg.

Binnen de algemene reserve wordt onderscheid gemaakt tussen:

- de algemene reserve als algemeen weerstandsvermogen;
- de risico-reserve ter dekking van geïnventariseerde risico's.

Ten aanzien van de risico-reserve is het uitgangspunt dat de geïnventariseerde risico's 1x per 2 jaar worden geactualiseerd en opnieuw beoordeeld. Op basis van de in 2020 uitgevoerde risico-inventarisatie heeft het Algemeen Bestuur op 16 september 2020 besloten tot verhoging van de maximale omvang van de risico-reserve van € 2,00 mln naar € 3,34 mln.

Ultimo 2021 is de feitelijke hoogte van de risico-reserve € 1,20 mln.

De reserve innovatie en duurzaamheid

Op 19 september 2018 is door het Algemeen Bestuur besloten tot het vormen van de reserve innovatie en duurzaamheid, met een maximale omvang van € 0,45 mln.

Bij de resultaatbestemming 2020 hebben er geen dotaties plaatsgevonden.

De Bestemmingsreserve innovatie

Op 12 mei 2021 is door het Algemeen Bestuur besloten tot het vormen van de bestemmingsreserve innovatie.

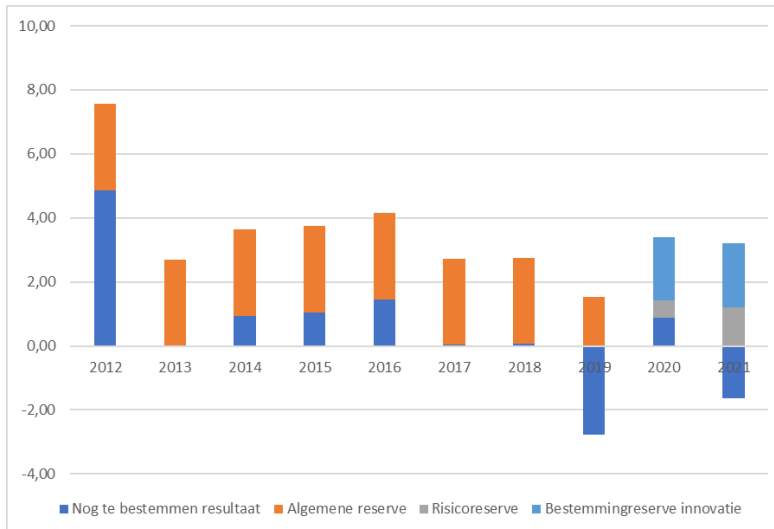
De reserves kenden in 2021 het volgende verloop:

Verloopoverzicht reserves	Boekwaarde 31-12-2020	Bestemming resultaat vorig boekjaar	Vermeerdering	Vermindering	Aanzuivering Waterschap Limburg	Boekwaarde 31-12-2021
Algemene reserve:						
- Algemene reserve	0	875.818		875.818		0
- Risicoreserve	525.135	0	675.818			1.200.953
Totaal algemene reserve	525.135	875.818	675.818	875.818	0	1.200.953
Reserve innovatie duurzaamheid	0	0	0	0	0	0
Bestemmingsreserve innovatie	0	0	200.000			200.000
Totaal eigen vermogen	525.135	875.818	875.818	875.818	0	1.400.953

Op 12 mei 2021 heeft het Algemeen Bestuur besloten:

- de Jaarrekening 2020 conform voorstel vast te stellen;
- van het exploitatieresultaat ad € 0,88 mln
  - een bedrag van € 0,68 mln toe te voegen aan de risico-reserve;
  - een bedrag van € 0,20 mln toe te voegen aan de bestemmingsreserve innovatie.

Zie ook bijlage 2 voor de staat van eigen kapitaal, reserve en voorzieningen.

Grafiek 4: ontwikkeling reserves 2012-2021

7.2.4 Voorzieningen

In 2021 zijn er twee nieuwe voorzieningen gevormd:

- de voorziening hoogwatercrisis per ultimo 2021 ad € 171.875 ter dekking van toekomstige kosten hoogwatercrisis 2021;
- de voorziening vitaliteitsuren per ultimo 2021 ad € 18.000 ter dekking van toekomstige opnames vitaliteitsuren.

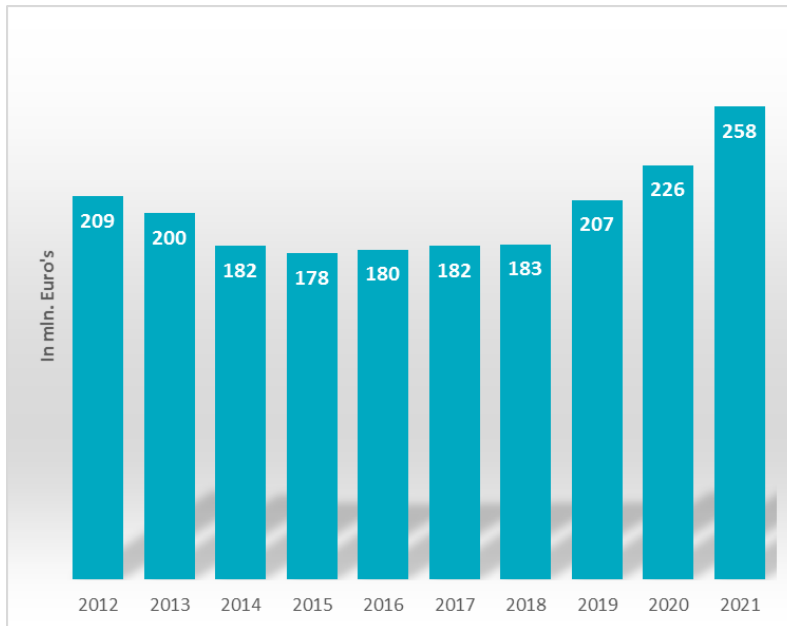
Er hebben in 2021 geen onttrekkingen uit voorzieningen plaatsgevonden.

Verloopoverzicht voorzieningen	Boekwaarde 31-12-2020	Vermeerdering	Vermindering	Boekwaarde 31-12-2021
Voorziening vitaliteitsuren	0	18.000	0	18.000
Voorziening hoogwatercrisis	0	171.875	0	171.875
Totaal voorzieningen	0	189.875	0	189.875

7.2.5 Vaste schulden met een looptijd van 1 jaar of langer

Geldleningen

In het verslagjaar werden twee nieuwe geldleningen afgesloten ad € 37,00 mln en € 10,00 mln. Ten opzichte van vorig jaar is de waarde van de langlopende geldleningen bij binnenlandse banken met € 32,00 mln toegenomen. De rentelasten boekjaar 2021 van de langlopende leningen bedragen € 3,82 mln. Onderstaand is de ontwikkeling van de omvang van de langlopende schuld grafisch weergegeven. De waarde per ultimo 2021 bedraagt € 242,15 mln. Het verschil ten opzichte van de hieronder vermelde € 257,64 mln betreft de aflossingsverplichtingen in 2022 (€ 15,49 mln) die als korte schulden worden aangemerkt. Zie ook bijlage 3 voor de staat van geldleningen.

Grafiek 5: Verloop langlopende schulden 2012-2021

Langlopende leaseverplichtingen

In het verslagjaar werden geen nieuwe langlopende financial leaseovereenkomsten afgesloten. Per ultimo 2021 zijn er geen langlopende leaseverplichtingen meer.

7.2.6 Kortlopende schulden

Kasgeldleningen aangaan bij openbare lichamen

Op balansdatum waren alle afgesloten kasgeldleningen terugbetaald. Zie ook paragraaf 3.8.4.

Rekening-courant saldo

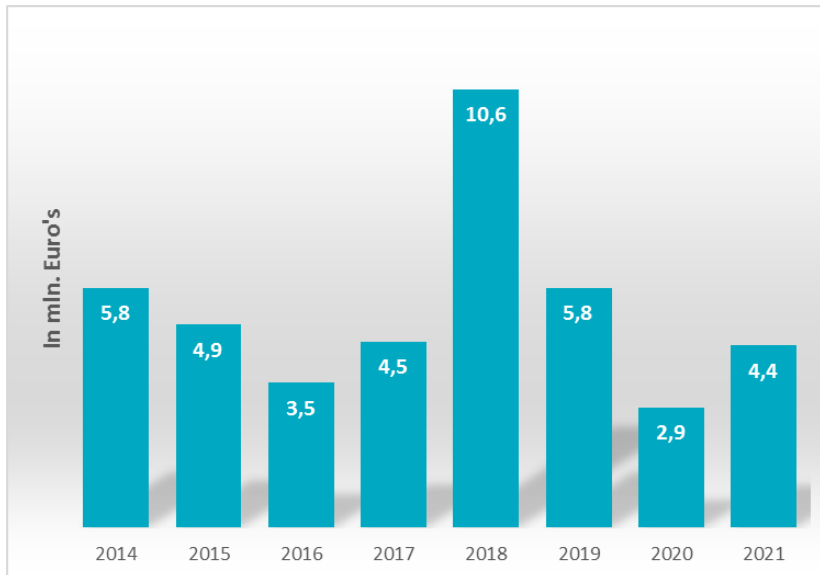
Niet van toepassing.

Schulden aan kredietinstellingen / negatieve bank- en girosaldi

Onder deze post wordt het rekening-courant krediet bij de NWB-bank verantwoord. Per ultimo 2021 was het banksaldo positief. Zie kortlopende vorderingen, liquide middelen paragraaf 7.2.2.

Schulden aan leveranciers

De stand per 31 december 2021 van de schulden aan leveranciers is € 4,43 mln. Hiervan is per 9 februari 2022 een bedrag van € 8.437 nog niet betaald. Het bedrag aan betalingsverplichtingen aan WBL gelieerde ondernemingen zoals de Unie van Waterschappen, Verdygo BV en Waterschap Limburg bedraagt ultimo 2021 € 0,28 mln.

Grafiek 6: Verloop crediteurensaldo 2014-2021

Door de Coronacrisis heeft WBL haar leveranciers maximaal ondersteund door het verkorten van de betaaltermijn en facturen meteen na akkoord te betalen. De gemiddelde doorlooptijd van een inkoopfactuur in 2021 was 8,8 kalenderdagen.

Te betalen belastingen en sociale premies

De waarde per ultimo 2021 bedraagt € 1,19 mln en bestaat uit:

- te betalen loonheffing en sociale lasten december 2021 (€ 1,08 mln);
- te betalen omzetbelasting 4^e kwartaal 2021 (€ 0,11 mln).

Overige kortlopende schulden

Onder deze post (€ 17,80 mln) worden o.a. verantwoord:

- de komend boekjaar verschuldigde aflossingsverplichting op langlopende leningen (€ 15,49 mln);
- de rentekosten over 2021 verbonden aan langlopende schulden welke in rekening gebracht worden in 2022 (€ 0,97 mln);
- de IKB-verlofrechten van medewerkers per ultimo 2021 (€ 0,72 mln);
- de wettelijke verlofrechten van medewerkers per ultimo 2021 (€ 0,49 mln);
- nagekomen facturen na sluiten crediteurenadministratie (€ 0,08 mln);
- te betalen salaris voorgaand boekjaar (€ 0,05 mln).

7.2.7 Overlopende passiva

Onder deze post (€ 0,69 mln) worden verantwoord de nog te ontvangen facturen voor:

- verontreinigingsheffing (€ 0,54 mln);
- verbruik gas (€ 0,03 mln);
- afrekening CAR-verzekering (€ 0,03 mln);
- overige nog te ontvangen facturen (€ 0,09 mln).

7.2.8 Niet uit de balans blijvende verplichtingen

Naast de in balans opgenomen verplichtingen is WBL ook verplichtingen aangegaan die niet uit de balans blijken.

Dit betreft vier bankgaranties afgegeven voor WBL door de NWB-bank aan de Staat der Nederlanden, het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat, de inspectie leefomgeving en Transport inzake grensoverschrijdende transporten voor in totaal € 0,4 mln.

Afgegeven door	Afgegeven bedrag	Afgegeven voor	Kennisgevingsnummers
NWB bank	€ 100.000	Vervoer gedroogd slib naar België	NL672307 en NL672308
NWB bank	€ 100.000	Vervoer ontwaterd slib naar Betrem (D)	NL700849
NWB bank	€ 100.000	Vervoer gedroogd slib naar België	NL702089 en NL702056
NWB bank	€ 100.000	Vervoer gedroogd slib naar België	NL702985
	<u>€ 400.000</u>		

Er hebben in 2021 geen betalingen plaatsgevonden uit hoofde van de garantstellingen.

7.2.9 Gebeurtenissen na balansdatum

Er zijn geen gebeurtenissen en omstandigheden na balansdatum bekend die van invloed kunnen zijn op de jaarrekening en het jaarverslag 2021 (cijfers en toelichtingen).

7.2.10 Investeringsverplichtingen

Per 31 december 2021 bedraagt het totaalbedrag van de door het WBL aangegane maar nog niet tot uitvoering gekomen investeringsverplichtingen voor materiële vaste activa in uitvoering € 7,4 mln. Dit betreft het totaal aan aangegane verplichtingen verminderd met de al gefactureerde (en geactiveerde) termijnen.

7.3 WAARDERINGSGRONDSLAGEN

De gehanteerde grondslagen van waardering en resultaatbepaling zijn overeenkomstig de nieuwe Waterschapswet en de bepalingen van het Besluit Beleidsvoorbereiding en Verantwoording Waterschappen (BBVW).

Immateriële vaste activa

Immateriële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs, verminderd met afschrijvingen bepaald op basis van de verwachte economische levensduur. De afschrijvingstermijn van de immateriële vaste activa bedragen maximaal 10 jaar. De afschrijvingen worden berekend volgens de lineaire methode.

Materiële vaste activa

Materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs, verminderd met afschrijvingen en investeringssubsidies (indien van toepassing). De afschrijvingen worden berekend volgens de lineaire methode op basis van de verwachte economische levensduur (netto-methode).

Financiële vaste activa

De financiële vaste activa wordt gewaardeerd tegen de verkrijgingprijs c.q. duurzame lagere marktwaarde. Indien de waardering negatief is, wordt deze op nihil gewaardeerd.

Immateriële en materiële vaste activa in uitvoering

Vaste activa in uitvoering worden gewaardeerd tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs.

Flottende activa: voorraden

Vorraden worden gewaardeerd tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs c.q. nieuw- of marktwaarde verminderd met een afwaardering op basis van ouderdom en toestand code (gebruikt of nieuw). 0 t/m 3 jaar / 100% (nieuw) en 80% (gebruikt), 4 t/m 6 jaar / 80% (nieuw) en 65% (gebruikt) en ouder dan 7 jaar / 60% (nieuw) en 50% (gebruikt).

Flottende activa: vorderingen

Vorderingen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde onder aftrek van de noodzakelijk geachte voorzieningen wegens verwachte oninbaarheid. Deze voorziening wordt statisch bepaald. De vorderingen zijn direct opeisbaar tenzij dit specifiek vermeld wordt.

Flottende activa: liquide middelen

Liquide middelen worden opgenomen tegen nominale waarde.

Eigen vermogen: algemene reserve

De algemene reserve en de risico-reserve worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Gelet op de bepalingen van de BBVW dat aan een reserve alleen rente kan worden toegevoegd als onderdeel van de resultaatbestemming, wordt binnen de exploitatie geen rente toegevoegd aan de algemene reserves. De bestemming van het resultaat is afhankelijk van besluitvorming door het Algemeen Bestuur. Dit kan leiden tot aanvulling van een eigen reserve of terugstorten aan het Waterschap Limburg. Een negatief resultaat wordt aangezuiverd door het Waterschap Limburg.

Eigen vermogen: reserve innovatie en duurzaamheid

Afhankelijk van het jaarrekeningresultaat kan het Algemeen Bestuur besluiten tot dotatie aan deze reserve tot maximaal € 0,15 mln per jaar, tot een maximale omvang van € 0,45 mln.

Vreemd vermogen: voorzieningen

Voorzieningen worden gevormd ten behoeve van concrete of specifieke risico's en verplichtingen die op de balansdatum bestaan en waarvan de omvang onzeker is doch redelijkerwijs in te schatten. Daarnaast worden voorzieningen gevormd voor kosten welke in een volgend begrotingsjaar worden gemaakt, mits het maken van die kosten zijn oorsprong vindt in het begrotingsjaar of in een voorafgaand begrotingsjaar en de voorziening strekt tot gelijkmatige verdeling van de lasten over een aantal begrotingsjaren. Voorzieningen worden tegen nominale waarde gewaardeerd.

Vreemd vermogen: lang- / kortlopende schulden

Lang- en kortlopende schulden worden gewaardeerd tegen nominale waarde. De langlopende schulden betreffen leningen met een oorspronkelijke looptijd langer dan 1 jaar.

Overige activa en passiva

Voor zover in het bovenstaande niet anders is aangegeven worden activa en passiva gewaardeerd op nominale waarde.

Wijze van resultaatbepaling

Het resultaat wordt bepaald door het verschil tussen de opbrengsten uit dienstverlening als gemeenschappelijke regeling aan Waterschap Limburg plus de overige baten, verminderd met de lasten over het boekjaar.

Methode en termijnen van afschrijvingen

De afschrijvingen over de (im)materiële vaste activa worden gebaseerd op de verkrijgings- of vervaardigingsprijs, verminderd met investeringssubsidies (indien van toepassing).

Afschrijvingen vinden plaats volgens de lineaire methode op basis van de verwachte economische levensduur.

WBL hanteert de volgende afschrijvingstermijnen:

- gronden: geen;
- bouwkundige investeringen installaties en transportleidingen: 30 jaar lineair;
- elektro en mechanisch voorzieningen: 15 jaar lineair;
- gebouwen: 30 jaar lineair;
- immateriële activa: < 10 jaar lineair;
- inventaris: 10 jaar lineair;
- hardware/automatisering: 5 jaar lineair;
- procesbesturing zuiveringsinstallaties: 10 jaar lineair ;
- procesbesturing gemalen: 5 jaar lineair.

De eerste afschrijving vindt plaats na het moment van ingebruikname van het betreffende actief, waarbij om pragmatische redenen de gedragslijn wordt gevolgd dat wanneer het moment van ingebruikname ligt in de 1e helft van het jaar de afschrijving over het volledige jaar gerekend wordt; valt de ingebruikname in de 2e helft van het jaar dan start de afschrijving vanaf het opvolgende jaar.

7.4 WET NORMERING TOPINKOMENS

In de Wet Normering bezoldiging Topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) die op 1 januari 2013 in werking is getreden, is een openbaarmakingsverplichting voorgeschreven voor topfunctionarissen. Doel van de WNT is het tegengaan van bovenmatige bezoldigingen en ontslagvergoedingen in de (semi)publieke sector. In de WNT worden bezoldigingen en ontslagvergoedingen van topfunctionarissen bij instellingen waarop de wet van toepassing is genormeerd en openbaar gemaakt. De bezoldigingsmaxima worden jaarlijks geïndexeerd. Voor 2021 bedraagt het individueel bezoldigingsmaximum voor een topfunctionaris € 209.000. Dit geldt naar rato van de duur en/of omvang van het dienstverband.

Bij het WBL worden het Bestuur (Algemeen Bestuur en Dagelijks Bestuur) en de Algemeen Directeur beschouwd als topfunctionaris in de zin van de WNT:

- de governance van het WBL is zo ingericht dat het Bestuur de beslissingen neemt over aangelegenheden die de gehele organisatie betreffen. De bestuursleden van het WBL zijn niet in dienst bij het WBL en zijn onbezoldigd;
- de Algemeen Directeur is wel in dienst van het WBL, is verantwoordelijk voor de dagelijkse leiding van het WBL en is in die hoedanigheid een topfunctionaris in de zin van de WNT.

WBL beschikt verder niet over een bezoldigd toezichthoudend orgaan en er vindt geen externe inhuur plaats van personen die als topfunctionaris kunnen worden aangemerkt.

Topfunctionaris	2021	2020
Naam	E.M. Pelzer	E.M. Pelzer
Functie	Directeur	Directeur
Duur dienstverband	01-01-2021 t/m 31-12-2021	01-01-2020 t/m 31-12-2020
Omvang dienstverband	36 uur per week / 1,0 fte	36 uur per week / 1,0 fte
Dienstbetrekking	ja	ja
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	€ 209.000	€ 201.000
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 141.098	€ 138.054
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 22.157	€ 20.739
Subtotaal	€ 163.255	€ 158.793
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	€ -	€ -
Totaal bezoldiging	€ 163.255	€ 158.793

Naast de hierboven vermelde topfunctionaris(sen) zijn er geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die in 2021 een bezoldiging boven het individueel toepasselijke drempelbedrag hebben ontvangen.

Onbezoldigde bestuursleden in 2021		
Functie	Zitting in	Naam
Voorzitter	Dagelijks en Algemeen Bestuur	P.F.C.W. van der Broeck (Patrick)
Lid	Dagelijks en Algemeen Bestuur	A.A.A. Jansen (Arnold)
Lid	Dagelijks en Algemeen Bestuur	R.L.M. Sleijpen (Remy)
Lid	Algemeen Bestuur	M.A.M. Breugelmans (Marc)
Lid	Algemeen Bestuur	J.A.M. Houwen (Jan)
Lid	Algemeen Bestuur	P.W.J. Litjens (Paul)
Lid	Algemeen Bestuur	G.J.C. Bongers (Fred)

WIBL waterschapsbedrijf
limburg

8 Controleverklaring

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: het Algemeen Bestuur van de gemeenschappelijke regeling Waterschapsbedrijf Limburg

Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening 2021

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: het algemeen bestuur van Waterschapsbedrijf Limburg

A. Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening 2021

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2021 van Waterschapsbedrijf Limburg te Roermond gecontroleerd.

WIJ CONTROLEERDEN	ONS OORDEEL
De jaarrekening bestaande uit: <ol style="list-style-type: none"> de exploitatierekeningen naar programma's, naar kosten- en opbrengst dragers en naar kosten- en opbrengstsoorten over 2021 en de toelichting (pagina nr. 31 tot en met pagina nr. 42); de balans per 31 december 2021 en de toelichting (pagina nr. 43 tot en met pagina nr. 54); het overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving (pagina nr. 54 tot en met pagina nr. 56); de WNT-verantwoording (pagina nr. 56 tot en met pagina nr. 57) en bijlagen 9.1 tot en met 9.3 (pagina nr. 67 tot en met pagina nr. 69).	<p>Naar ons oordeel geeft de in de jaarstukken op pagina nr. 31 tot en met pagina nr. 57 en op pagina nr. 67 tot en met pagina nr. 69 opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van zowel de baten en lasten over 2021 als van de activa en passiva van Waterschapsbedrijf Limburg op 31 december 2021 in overeenstemming met artikel 98a van het Waterschapswet en hoofdstuk 4 van het Waterschapsbesluit.</p> <p>Naar ons oordeel zijn de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2021 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in het d.d. 15 december 2021 door het algemeen bestuur vastgestelde controleprotocol en normen- en toetsingskader 2021.</p>

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden, hoofdstuk 5 van het Waterschapsbesluit, het d.d. 15 december 2021 door het algemeen bestuur vastgestelde controleprotocol en normen- en toetsingskader 2021 en de Regeling Controleprotocol WNT 2021 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze

verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Waterschapsbedrijf Limburg zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met de Regeling Controleprotocol WNT 2021 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1, sub n en o Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

Materialiteit

Op basis van onze professionele oordeelsvorming hebben wij de materialiteit voor de jaarrekening als geheel bepaald op € 880.000. De bij onze controle toegepaste goedkeuringstolerantie bedraagt voor fouten 1% en voor onzekerheden 3% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan reserves, zoals voorgeschreven in artikel 5.2, lid 7 Waterschapsbesluit.

Daarbij zijn voor de controle van de in de jaarrekening opgenomen WNT-informatie de materialiteitsvoorschriften gehanteerd zoals vastgelegd in de Regeling Controleprotocol WNT 2021. Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn.

Wij zijn met het algemeen bestuur overeengekomen dat wij aan het algemeen bestuur tijdens onze controle geconstateerde afwijkingen boven de 5% van de betreffende hoofdkostensoort (bijv. personeelslasten) met een minimum van € 100.000 rapporteren, alsmede afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve redenen relevant zijn.

B. Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij omvatten de jaarstukken andere informatie, die bestaat uit:

- ▶ inleiding (pagina nr. 7 tot en met pagina nr. 8);
- ▶ jaarverslag, waaronder de programmaverantwoording en de paragrafen (pagina nr. 9 tot en met pagina nr. 28).

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in artikel 109 lid 3 sub d van de Waterschapswet en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het jaarverslag in overeenstemming met artikel 98a Waterschapswet en hoofdstuk 4 van het Waterschapsbesluit.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het dagelijks bestuur en het algemeen bestuur voor de jaarrekening

Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met hoofdstuk 4 van het in Nederland geldende Waterschapsbesluit. Het dagelijks bestuur is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in het d.d. 15 december 2021 door het algemeen bestuur vastgestelde normen- en toetsingskader 2021.

In dit kader is het dagelijks bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het dagelijks bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het dagelijks bestuur afwegen of de financiële positie voldoende is om het waterschapsbedrijf in staat te stellen de risico's vanuit de reguliere bedrijfsvoering financieel op te vangen. Het dagelijks bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de risico's kunnen worden opgevangen toelichten in de jaarrekening.

Het algemeen bestuur is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van het waterschapsbedrijf.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed

kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, hoofdstuk 5 van het Waterschapsbesluit, het controleprotocol dat is vastgesteld door het algemeen bestuur op 15 december 2021, de Regeling Controleprotocol WNT 2021, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- ▶ het identificeren en inschatten van de risico's
  - ▷ dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude,
  - ▷ dat baten en lasten alsmede de balansmutaties als gevolg van fouten of fraude niet in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- ▶ het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van het waterschapsbedrijf;
- ▶ het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het dagelijks bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- ▶ het vaststellen dat de door het dagelijks bestuur gehanteerde afweging dat het waterschapsbedrijf in staat is de risico's vanuit de reguliere bedrijfsvoering financieel op te vangen aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of het waterschapsbedrijf haar financiële risico's kan opvangen. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat het waterschapsbedrijf de financiële risico's niet kan opvangen;
- ▶ het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- ▶ het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Wij communiceren met het algemeen bestuur onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Maastricht-Airport, 22 april 2022

BDO Audit & Assurance B.V.
namens deze,

was getekend

drs. D.O. Meeuwissen RA

Vaststellingsbesluit

Roermond, 18 mei 2022

Onderwerp: Vaststellen Jaarrekening 2021

Aan het Algemeen Bestuur

Het Algemeen Bestuur van het WBL;

- overwegende dat het Dagelijks Bestuur de Jaarrekening 2021 op 12 april 2022 heeft overgelegd;
- gezien het voorstel van het Dagelijks Bestuur tot vaststelling;
- gelet op de bepalingen voor de Jaarrekening zoals die zijn opgenomen in de Waterschapswet en de Wet Gemeenschappelijke Regelingen en op het verslag van bevindingen van de conform art. 109 lid 2 Waterschapswet juncto art. 50g lid 6 Wet Gemeenschappelijke Regelingen door het Algemeen Bestuur aangewezen accountant.

BESLUIT:

De Jaarrekening 2021 vast te stellen tot de volgende totalen:

• balans per 31 december 2021	€	266.245.376
• rekening naar kostensoorten	€	88.158.110
• rekening van batensoorten	€	86.531.847
• negatief resultaat 2021	€	1.626.260

Aldus besloten in de vergadering d.d. 18 mei 2022 van het Algemeen Bestuur van het WBL.

De directeur,

De voorzitter,

ing. E.M. Pelzer MMO

drs. ing. P.F.C.W. van der Broeck

9 BIJLAGEN

BIJLAGE 1: Staat van vaste activa

BIJLAGE 2: Staat van eigen kapitaal, reserve en voorzieningen

BIJLAGE 3: Staat van geldleningen

9.1 BIJLAGE 1: STAAT VAN VASTE ACTIVA

SVA omschrijving	Cumulatieven per 31-12-2020			Boek-waarde 31-12-2020	Nieuwbouw derden / Uitgaven	Nieuwbouw derden Subsidies	Desinvestering	Geacti-veerde lasten	uitgaven OHW naar SVA 2021	subsid. OHW naar SVA 2021	Afschrijving nieuw geactiveerd 2022	Afschrijving / aflossing 2022	Cumulatieven per 31-12-2021			Boek-waarde 31-12-2021	Toegerek. rente 2021
	Aanschaf-waarde	Subsidies	Afschrijving / aflossing										Aanschaf-waarde	Subsidies	Afschrijving / aflossing		
Financiële vaste activa	20.000	0	0	20.000	0	0		0	0	0	0	0	20.000	0	0	20.000	0
0301 Aandelen en deelnemingen	20.000	0	0	20.000	0	0		0	0	0	0	0	20.000	0	0	20.000	0
0303 Vaste leningen aan ambtenaren	0	0	0	0	0	0		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
0304 Vaste leningen aan overheden	0	0	0	0	0	0		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Immateriële vaste activa	12.577.378	319.820	11.329.411	928.147	0	0		1.802.136	0	12.330	880.452	14.379.514	319.820	12.222.193	1.837.501	23.898	
0101 Uitgaven afsluiten geldleningen	5.804.457	0	5.804.457	0	0	0		0	0	0	0	5.804.457	0	5.804.457	0	0	
0102 Uitgaven onderzoek/ontwikkeling	6.772.921	319.820	5.524.954	928.147	0	0		1.802.136	0	12.330	880.452	8.575.057	319.820	6.417.736	1.837.501	23.898	
0103 Subsidies/bijdragen aan derden	0	0	0	0	0	0		0	0	0	0	0	0	0	0	0	
0104 Aankoopprijzen aan overheden	0	0	0	0	0	0		0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Overige immateriële activa	0	0	0	0	0	0		0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Materiële vaste activa	846.842.932	53.515.484	606.530.396	186.797.052	0	0		83.512.534	1.474.500	880.455	23.164.660	930.355.466	54.989.984	630.575.510	244.789.971	3.729.285	
0201 Gronden	8.806.269	816.376	-4.236	7.994.129	0	0		0	0	0	0	8.806.269	816.376	-4.236	7.994.129	138.152	
0202 Vervoermiddelen en werktuigen	2.063.735	0	1.877.422	186.313	0	0		0	0	0	93.156	2.063.735	0	1.970.578	93.156	2.415	
0203 Overige bedrijfsmiddelen	40.210.081	0	24.044.348	16.165.732	0	0		775.697	0	58.912	3.468.151	40.985.777	0	27.571.412	13.414.366	255.598	
0204 Kantoren, centrale werkplaatsen	26.351.659	443.763	18.892.482	7.015.413	0	0		5.867.003	-11.234	0	1.056.745	32.218.662	432.530	19.949.227	11.836.905	162.900	
02071 ZTW: Transportsysteem	260.557.328	30.584.489	196.548.739	33.424.100	0	0		9.469.133	1.482.930	-15.089	3.351.994	270.026.460	32.067.420	199.885.644	38.073.397	617.800	
02072 ZTW: Zuiveringsinstallaties	446.066.305	20.520.076	312.882.789	112.663.440	0	0		66.024.840	2.804	827.420	12.876.161	512.091.145	20.522.879	326.586.370	164.981.896	2.399.096	
02073 ZTW: Slibontwateringsinstallaties	44.556.416	1.149.040	37.147.355	6.260.022	0	0		1.074.822	0	7.072	1.943.665	45.631.238	1.149.040	39.098.091	5.384.107	100.615	
02074 ZTW: Drogers	18.231.141	1.740	15.141.497	3.087.904	0	0		301.038	0	2.139	374.787	18.532.179	1.740	15.518.424	3.012.015	52.709	
0210 Overige materiële vaste activa	0	0	0	0	0	0		0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Immateriële vaste activa (OHW)	1.403.674	0	0	1.403.674	167.770	0		-1.571.443	0	0	0	0	0	0	0	0	
701101 Uitgaven afsluiten geldleningen	0	0	0	0	0	0		0	0	0	0	0	0	0	0	0	
701201 Onderzoek en ontwikkeling	1.403.674	0	0	1.403.674	167.770	0		-1.571.443	0	0	0	0	0	0	0	0	
Materiële vaste activa (OHW)	61.618.973	842.264	0	60.776.708	35.236.641	1.430.348		-83.743.227	-1.474.500	0	0	13.112.386	798.112	0	12.314.274	0	
712001 Gronden	0	0	0	0	0	0		0	0	0	0	0	0	0	0	0	
713001 Vervoermiddelen en werktuigen	5.323	0	0	5.323	0	0		0	0	0	0	5.323	0	0	5.323	0	
713001 Overige bedrijfsmiddelen	1.116.623	23.235	0	1.093.388	1.615.766	204.587		-767.519	0	0	0	1.964.870	227.823	0	1.737.047	0	
714001 Kantoren, centrale werkplaatsen	4.139.092	-108.966	0	4.248.058	1.727.911	97.732		4.248.058	11.234	0	0	0	0	0	0	0	
717xxx Zuiveringstechnische werken	56.357.935	927.995	0	55.429.940	31.892.964	1.128.029		-77.108.705	-1.485.734	0	0	11.142.194	570.289	0	10.571.904	0	
Totaal activa	922.462.956	54.677.569	617.859.806	249.925.581	35.404.410	1.430.348		0	0	892.785	24.045.112	957.867.366	56.107.917	642.797.704	258.961.746	3.753.183	
Totaal SVA	859.440.310	53.835.304	617.859.806	187.745.199	0	0		85.314.670	1.474.500	892.785	24.045.112	944.754.979	55.309.804	642.797.704	246.647.471	3.753.183	
Totaal OHW	63.022.646	842.264	0	62.180.382	35.404.410	1.430.348		-85.314.670	-1.474.500	0	0	13.112.386	798.112	0	12.314.274	0	

9.2 BIJLAGE 2: STAAT VAN EIGEN KAPITAAL, RESERVE EN VOORZIENINGEN

Omschrijving (Bedragen in € 1)	Gemiddelde rentevoet 2021 = 0,47%							
	Boekwaarde 31-12-20	Bestemming resultaat vorig boekjaar	Vermeerdering	Vermindering	Resultaat huidig boekjaar	Aanzuivering Waterschap Limburg	Boekwaarde 31-12-21	Berekende rente die niet aan de reserve wordt toegevoegd
Reserves								
Algemene reserve	0	875.818	0	875.818			0	
Risico reserve	525.135		675.818	0			1.200.953	
	525.135	875.818	675.818	875.818	0	0	1.200.953	-4.526
Reserve innovatie en duurzaamheid	0	0	0	0			0	
Bestemmingsreserve innovatie	0	0	200.000	0			200.000	
Resultaat huidig boekjaar					-1.626.263		-1.626.263	
Totaal Eigen vermogen	525.135	875.818	875.818	875.818	-1.626.263	0	-225.310	-4.526
Vorzieningen:								
Voorziening vitaliteitsuren	0		18.000	0			18.000	
Voorziening hoogwatercrisis	0		171.875	0			171.875	
Totaal Voorzieningen	0	0	189.875	0	0	0	189.875	0
Totaal eigen vermogen / voorzieningen	525.135	875.818	1.065.693	875.818	-1.626.263	0	-35.435	-4.526

9.3 BIJLAGE 3: STAAT VAN GELDLENINGEN

lening jr/nr	oorspronkelijk bedrag lening	leningnr. Bank	rente%	looptijd in jaren	A(nnuitaire) of L(ineair)	vervaldag rentebetaling	dagen voor aflossing	dagen na aflossing	dagen nog niet verschenen rente	restant bedrag lening per	bedrag van de nieuw aangegane leningen		nog niet verschenen rente per	betaalde rente of rentebestanddeel van het boekjaar annuiteit		rente ten laste van het boekjaar	nog niet verschenen rente per	aflossing : valutadatum	aflossing : bedrag	restant bedrag van de lening per
											1-1-2020	31-12-2020		2021	31-12-2021					
2005/01	€ 15.000.000	nr.1-23897	3,51	20	L	20/7	199	161	161	€ 3.750.000		€ 58.866	€ 131.625	€ 119.852	€ 47.093	20/7	€ 750.000	€ 3.000.000		
2006/01	€ 15.000.000	nr. 01112026	4,07	20	L	01/11	300	60	60	€ 4.500.000		€ 30.525	€ 183.150	€ 178.063	€ 25.438	01/11	€ 750.000	€ 3.750.000		
2009/01	€ 15.000.000	nr. 1-26369	3,94	20	L	04/11	303			€ 6.750.000		€ -	€ 265.950	€ 223.841	€ -	04/11	€ 750.000	€ 6.000.000		
		nr. 1-26369b	4,04					57	57			€ 42.109	€ -	€ 38.380	€ 38.380					
2011/01	€ 18.000.000	nr.1-27469	3,08	20	L	01/12	330	30	30	€ 9.900.000		€ 25.410	€ 304.920	€ 302.610	€ 23.100	01/12	€ 900.000	€ 9.000.000		
2012/01	€ 23.000.000	nr.1-27795	2,77	20	L	03/12	332	28	28	€ 13.800.000		€ 29.731	€ 382.260	€ 379.782	€ 27.254	03/12	€ 1.150.000	€ 12.650.000		
2013/01	€ 10.000.000	nr. 1-28205	2,875	20	L	16/12	345	15	15	€ 6.500.000		€ 7.786	€ 186.875	€ 186.276	€ 7.188	16/12	€ 500.000	€ 6.000.000		
2015/01	€ 20.000.000	nr. 1-28965	1,382	20	L	16/12	345	15	15	€ 15.000.000		€ 8.638	€ 207.300	€ 206.724	€ 8.062	16/12	€ 1.000.000	€ 14.000.000		
2016/01	€ 70.432.638	nr. 1-29151	2,66	20	L	01/07	180	180	180	€ 56.346.110		€ 749.403	€ 1.498.807	€ 1.451.969	€ 702.566	01/07	€ 3.521.632	€ 52.824.479		
2016/02	€ 15.000.000	nr. 1-29287	1,01	20	L	01/12	330	30	30	€ 12.000.000		€ 10.100	€ 121.200	€ 120.569	€ 9.469	01/12	€ 750.000	€ 11.250.000		
2017/01	€ 15.000.000	nr. 1-29633	1,08	20	L	15/12	344	16	16	€ 12.750.000		€ 6.120	€ 137.700	€ 137.340	€ 5.760	15/12	€ 750.000	€ 12.000.000		
2018/01	€ 15.000.000	nr. 1-29935	1,15	20	L	17/12	346	14	14	€ 13.500.000		€ 6.038	€ 155.250	€ 154.915	€ 5.702	17/12	€ 750.000	€ 12.750.000		
2019/01	€ 14.500.000	nr. 1-30249	0,195	15	L	10/07	189	171	171	€ 13.533.333		€ 12.535	€ 26.390	€ 25.495	€ 11.640	10/07	€ 966.667	€ 12.566.667		
2019/02	€ 24.000.000	nr. 1-30414	0,433	20	L	19/12	348	12	12	€ 22.800.000		€ 3.291	€ 98.724	€ 98.551	€ 3.118	19/12	€ 1.200.000	€ 21.600.000		
2020/01	€ 35.000.000	nr. 1-30383	0,44	20	L	1/12	330	30	30	€ 35.000.000		€ 12.833	€ 154.000	€ 153.358	€ 12.192	1/12	€ 1.750.000	€ 33.250.000		
2021/01	€ 37.000.000	nr. 1-31104	0,488	20	L	15/10	285	75	75	€ -	€ 37.000.000			€ 37.617	€ 37.617	15/10		€ 37.000.000		
2021/02	€ 10.000.000	nr. 1-30384	0,536	20	L	1/12	330	30	30	€ -	€ 10.000.000			€ 4.467	€ 4.467	1/12		€ 10.000.000		
TOTAAL	€ 351.932.638									€ 226.129.444	€ 47.000.000	€ 1.003.385	€ 3.854.151	€ 3.819.807	€ 969.042		€ 15.488.299	€ 257.641.145		

Maria Theresialaan 99
Postbus 1315
6040 KH ROERMOND

T +31 (0)88 842 00 00

E info@wbl.nl

I wbl.nl

